

Ponedjeljak, 2. decembar 2002.

Svedok C-061 (Milan Babić)

(privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost)

Otvorena sednica

Optuženi je pristupio Sudu

Početak u 9.27 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA MEJ: Danas počinjemo nešto kasnije zbog nekih problema, zapravo zbog građevinskih radova koji su u toku u Pritvorskoj jedinici (Detention Unit). Zatražićemo da se to ubuduće ne dešava već da sa radom normalno počnemo u 9.00. Danas ćemo da imamo uobičajne pauze u uobičajeno vreme, ali ćemo da zasedamo do 14.00, kako bismo pokušali da nadoknadimo izgubljeno vreme. Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej (May), stali smo pred ovaj prekid, pred vikend na onom izveštaju komande Devetog korpusa. Ja mislim da ga možemo pročitati na otvorenoj sednici bez ugrožavanja ovih vaših zaštitnih mera svedoka, jer ću ga samo pitati 'l' to tačno ili nije što ovde piše. Ništa drugo specifično.

SUDIJA MEJ: U redu. Bilo bi dobro da me podsetite gde možemo da pronađemo taj dokument. Da li mi uopšte imamo taj dokument? Mislim da je postojao neki izveštaj koji smo već ranije bili predočili.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Da, počeli smo pred kraj prošle sedmice. To je izveštaj komande Devetog korpusa, od 20. februara 1992. godine i odnosi se na stanje u Krajini i referendum i druga pitanja. On je vrlo opširan, a ja ću izvući samo nekoliko citata da mi svedok odgovori na jednostavan način samo sa da ili ne.

SUDIJA MEJ: U redu. Videćemo kako će se to razvijati. Možete da postavljate pitanja.

UNAKRSNO ISPITIVANJE: OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Evo citiraću... Kratak jedan citat ću uzeti sa prve strane izveštaja koji govori o tome da je raspisan referendum za mirovni plan Ujedinjenih nacija (United Nations), pa pod "(a) da se prihvati uz primedbe i predloge Vlade Republike Srpske Krajine", i drugo "u potpunosti po Vensu (Cyrus Vance)". I sada ovo što piše u izveštaju dalje: "Samo koncipiranje Babićevih i Vensovih uslova u letku, većinu glasača koji nisu dovoljno upoznati u razvoj situacije, dovodi u situaciju da pri prvom pogledu o događanjima, dovodi nas u situaciju da pri prvom pogledu na letak, odmah odbace varijantu pod 'B' i daju punu podršku prvoj varijanti. Sa druge strane, svi građani Krajine su bezuslovno za mir i dolazak 'Plavih šlemova' (Blue Helmets), pa tako referendumski plakati uglavnom unose zabunu, tako da narod više ne zna kome da veruje". Dakle, moje pitanje svedoku glasi, je li to tako bilo?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je ocjena onoga ko je pisao taj izvještaj. Bilo je tako što je, već od novembra mjeseca 1991. godine pa kroz decembar mesec, pa januar mjesec, a kroz februar mjesec u javnosti bilo objavljeno koji su stavovi Vlade i Skupštine Republike Srpske Krajine kasnije. Odnosno, najprije Vlade i Skupštine SAO Krajine koji su stavovi u pogledu mirovnog plana Sajrusa Vensa (Vance Plan), odnosno koji su zahtevi postavljeni za modifikaciju tog plana. Referendum je bio planiran, međutim nije mogao biti sproveden zbog opstrukcije vlasti koju ste vi uspostavili i komandi jedinica JNA. Poznat je primjer Stojana Španovića koji je bio komandant brigade u Gračacu i koji je zabranjivao da se narodu objašnjavaju stavovi i sadržaj plana Sajrusa Vensa i predlozi za njegovu modifikaciju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa u citatu koji sam vam pročitao ...

SUDIJA MEJ: Pre nego što nastavimo, dokument je dokazni predmet 59 koji još uvek nije preveden, dakle 59, D 59. Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U citatu koji sam pročitao kaže se da "referendumski plakati uglavnom unose zabunu, tako da narod više ne zna kako da postupi". Je li to tačno ili ovo što ste sad rekli, kako su vojska i nekakva vlast iz Beograda zabranjivala da se objašnjava? Šta je od toga tačno?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Narod nije ni imao priliku da javno raspravlja u tim uslovima, niti da se izjasni o planu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Rekli ste malopre da ste imali stavove skupštine i vlade. Međutim, evo u ovom istom izveštaju, sad na drugoj strani piše: "U Glini je 16. februara", dakle četiri dana pre nego što se ovaj izveštaj, pre nego što je datum ovog izveštaja "održana Skupština Republike Srpske Krajine pod predsedavanjem", kako piše "Mile Paspalja", on je bio valjda predsednik Skupštine tada, "i donela odluka o razrešenju Milana Babića sa mesta predsednika Republike, kao i da se uskrati poverenje čitavoj Vladi Krajine". To je bilo povodom odbijanja Vlade Krajine da prihvati Vensov plan. Je li tako ili ne?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Prva skupština koja je raspravljala o stavovima vlade povodom Vensovog plana bila je 8. decembra 1991. godine, to je bila skupština SAO Krajine. U Glini je pod predsedavanjem Mile Paspalja zasjedala, zasjedao dio skupštine, dio Skupštine Republike Srpske Krajine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ali ovde piše: "Sednici je prisustvovalo 85 poslanika, od kojih su 74 bila za tu odluku, osam protiv, a tri poslanika su se uzdržala od glasanja". Je li tako ili nije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Postojali su i drugačiji izveštaji o broju poslanika i glasanju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači ovo nije istina, ovo šta piše u ovom izveštaju?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Postojale su i drugačije informacije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A onda se kaže: "Već u 18. 55 na srpskom Radio Kninu", pošto se kaže da je u 18. 30 ova sednica završena, znači 15 minuta kasnije, "na srpskom Radio Kninu obavljen je telefonski razgovor sa doktorom Milanom Babićem u kome on iznosi da je sednica u Glini nelegalna i da je održana po nalogu iz Beograda". Je li to tako bilo?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Čuo sam da je 9. februara, kada su bili Kostić i Adžić, predloženo da se smeni Babić, a onda je Branko Kostić rekao: "Sačekajte da mi odemo".

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To ne razumem, šta znači to da vam je rekao da sačekate da oni odu? Pa valjda nisu hteli da se mešaju u vaše unutrašnje stvari. A dobro, recite mi da li je ovaj deo izveštaja u skladu sa činjenicama koje idu nakon toga. Piše: "Milan Babić nastoji na svaki način da zadrži vlast u Krajini. Kad je uvideo da neće imati podršku skupštine,

na prečac je doneo odluku o osnivanju novih opština i to u onim selima u kojima ima sebi lojalne predstavnike. Posebno je uočljiva činjenica da neka veća mesta u Republici Srpskoj Krajini, koja su do reorganizacije opština šesdesetih godina bila opštinska sedišta", u zagradi "Udbina, Kistanje, sada nisu dobile opštine, nisu postale opštine, iako svako od tih mjesta ima više stanovnika nego većina novoformiranih opština zajedno. Za sazivanje svoje skupštine, poziva se na član 78 Ustava Republike Srpske Krajine, po kojima i predsednik ima pravo sazvati skupštinu". Je li to tako bilo ili nije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Bilo je sledeće. Koliko se ja sećam, a sjećam se vrlo dobro, bila je afirmacija takozvanih "ružičastih zona", odnosno to je bio način da se područja koja nisu obuhvaćena Vensovim planom predstave u političkoj strukturi i da i njihovi stavovi dođu do izražaja. To je bio osnovni politički razlog zašto su osnivane opštine na području Vrljike, Petrovog Polja, kod Drniša, Bratiškovaca, kod Skradina, i nastavlja se Vrhovina i tako dalje. Tačno je da je razgovarano i o formiranju, eventualnom formiranju ponovo opštine Udbine. Koliko je meni poznato, Babić je nastojao da ostane u politici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Međutim, ovde se dalje kaže: "Kadrovska politika koju je vodio po sistemu da na sva mesta stavlja svoje poslušnike, sada mu se počinje vraćati poput bumeranga. Najbolji primer za to je slučaj Mile Paspalja, koji je na mesto predsednika skupštine posle Babićevog smenjivanja Velibora Matijaševića došao iz anonimnosti. Jer Babićevo je mišljenje da će svi biti predmet njegove manipulacije pokazalo netačnim". Je li to tako ili nije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Mile Paspalj je došao na mesto predsednika Skupštine SAO Krajine na predlog poslaničkog kluba, odnosno Regionalnog odbora SDS-a za Baniju i Kordun. Mile Paspalj je bio predsednik Regionalnog odbora Srpske demokratske stranke za Baniju i Kordun i sa tog mjesta je došao na mjesto predsednika Skupštine SAO Krajine 21. novembra 1991. godine. A 2. februara 1992. godine sa Budimirom Košutićem, ja sam dobio tu informaciju, on je bio pod uticajem ili čak sam imao informaciju da je bio i kod Miloševića u vezi promjene stavova o Vensovom planu, jer 31. januara na proširenoj sjednici Predsjedništva, kao i 1. februara, zastupao mišljenje Vlade i Skupštine SAO Krajine, a onda je 2. februara to mišljenje promjenio. Ja sam imao informaciju da je to bilo pod uticajem Budimira Košutića, a imao sam i informaciju da se tajno sastajao sa Miloševićem povodom toga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A je li tačno ovo šta ovde dalje piše: "Milan Martić je svojim postupcima pokazao da ostaje veran onim principima sa kojima je i krenuo na početku kninskih zbivanja u avgustu 1990. godine. U interesu naroda, stalo mu je da Plavi šlemovi što pre dođu i da nastane mir". Dakle, Martić je podržavao što hitniji dolazak misije Ujedinjenih nacija, raspoređivanje Plavih šlemova, odnosno stvaranje uslova da se stvori mir. Je li to tačno ili ne? Molim vas, odgovorite mi sa da ili ne.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Milan Martić je podržavao politiku Slobodana Miloševića.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, dobro, podržavao je politiku da se prihvati, dakle, Vensov plan i dođu "Plavi šlemovi" i uspostavi se mir. Je li tako? Da li je tačno ...

SUDIJA MEJ: Dozvolite da svedok odgovori na pitanje.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Martić se u decembru mjesecu, u januarau mjesecu ili početkom januara mjeseca suprotstavljao primeni Vensovog plana u potpunosti i bezuslovno i zastupao je stavove Vlade SAO Krajine i Republike Srpske Krajine o modifikaciji plana. Kasnije je i on prihvatio nastojanje Slobodana Miloševića da se plan u Krajini primeni u potpunosti i bezuslovno, kako je to Slobodan Milošević najpre i prihvatio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A da li se vi sećate svoje izjave koju ste dali 18. januara 1992. godine za finsku televiziju?

SUDIJA MEJ: Preći ćemo na privatnu sednica.

(privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost)

sekretar: Sad smo na privatnoj sednici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, moje pitanje glasi: da li je tačno, pošto smo na privatnoj sednici, da ste vi nastojali da ovim odbijanjem Vensovog plana sebe predstavite kao nekakvu žrtvu režima i da ste verovali kako ćete moći da mobilizujete javnost u Srbiji za svoje stavove, uz pomoć raznih

opozicionih partija da destabilizujete, na tom tobožnjem položaju žrtve i odnosa prema problemu Krajine, vlasti u Beogradu? Je li to tako ili nije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da sam bio žrtva vaše diktature, to je tačno. Međutim, u tom kontekstu u kom vi govorite u vezi Vensovog plana, prioritet je bio pitanje bezbjednosti i budućnosti naroda u Krajini.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vi ste napisali ono pismo koje ne govori o bezbednosti nego govori o svim mogućim političkim veoma teškim kvalifikacijama upućenim na moj račun zbog mog zalaganja da se prihvati Vensov plan i vi se toga dobro sećate. Dakle, težina tog pisma nije u njegovom aspektu bezbednosti, već upravo u političkom. Je li tako ili nije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Aspekt pisma je bio da se prevashodno, prioritetno naglase naši stavovi u vezi angažovanja mirovnih snaga Ujedinjenih nacija. To je bio prioritet.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, sad neću ponovo da vam citiram vaše pismo, ali pogledajte, za to ste pismo rekli da vam je napisao Boro Rašuo nacrt tog pisma ...

SUDIJA MEJ: Samo trenutak jedan. Molim da se svedoku predoči ovaj dopis. Mislim da se radio o tabulatoru 92.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Ne, trebao bi da bude tabulator 79. Molim da se to da svedoku.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Časne sudije, ako mogu da vam pomognem, to su članci iz novina. A u tabulatoru 8 su pisma... U tabulatoru 80 su pisma. A ovo su isečci iz novina u kojima su ta pisma objavljena. Tabulator 80 sadrži oba ova pisma ...

SUDIJA MEJ: Da. Molim da mu se predoči tabulator 80. Ono šta vam je rečeno jeste da ovo pismo koje imamo pred sobom, dakle tabulator 80, da ste to pismo koje ste vi napisali, da se tu nije naglašavalo pitanje bezbednosti. Da li biste hteli to da prokomentarišete?

SVEDOK C-061: U trećem pasusu ovog pisma koje sam ja potpisao, stoji: "Ovu nametnutu priliku želim iskoristiti samo zato da vama i svjetskoj javnosti razjasnim naše stavove i time ujedno osporim vašu proizvoljnu optužbu

da sam protiv mira, a za rat, i da takvo moje stanovište proizlazi iz mog navodnog vlastoljublja i želje za političkim prestižom." I onda dalje objašnjavam šta znači ponuđena verzija plana Sajrusa Vensa ...

SUDIJA MEJ: U redu. A recite nam gde se bavite pitanjem bezbednosti?

SVEDOK C-061: Znači, govori se o roku od šest mjeseci i tražili smo da se taj rok produži. To je isto u četvrtom pasusu, kraj, poslednja rečenica: "Za svako dalje angažovanje nakon tih šest meseci neophodna je nova odluka Savjeta bezbjednosti (UN Security Council) uz, naravno, prethodnu saglasnost svih strana u sukobu ...

prevodioci: Malo sporije molim vas. Hvala.

SVEDOK C-061: U konkretnom slučaju znači Hrvatske. Znači to je naša bojazan da se nakon šest meseci neće produžiti mandat mirovnih snaga i da će tako naša bezbjednost doći u pitanje.

SUDIJA MEJ: U redu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ima li još neki bezbednosti aspekt na ovih pet stranica pisma?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa dalje objašnjavam naše stavove. Naravno oni se odnose... Govori se o liniji sukoba. Zatim ponovo o dužini mandata. A onda o mogućnosti ako bi bezbednost bila ugrožena, a Jugoslovenska narodna armija se angažovala, da bi to bilo okvalifikovano kao agresija.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nećete naći. Možete da pročita još jednom ceo tekst. Dakle, ovo je bilo usmereno da se diskredituje vlast u Beogradu, odnosno ja lično. A vi ste vodili veliku kampanju. Sad da vas vratim na, evo, intervju finskoj televiziji. To vam je, gospodo, na engleskom pod ovim brojem RO 30-4565. To je znači 18. januar, Beograd: "Doktor Milan Babić, predsednik Srpske Republike Krajine je demantovao da je imao sastanak sa srpskim predsednikom Slobodanom Miloševićem. I objasnio je, odnosno Babić je rekao da je pismo zamrzlo njegove odnose sa nama, jer on misli da mi imamo obavezu da sprovodimo rezolucije koje on usvaja i nameće. Babić je dodao da on nije tražio kontakte sa Miloševićem i da očekuje da se Milošević izvini zbog načina na koji se odnosio prema meni kao Srbinu i

predsjedniku Srpske republike Krajine. Na njemu je da prvi odgovori ... Neke delove: "On je takođe izrazio svoju sumnju da je srpski predsednik sklopio neke sporazume koji ne idu nama u korist. Babić je naglasio da je Milošević preuzeo na sebe donošenje odluka u ime Srba iz Krajine i da potpisuje ugovore i sporazume koji će ići njima na štetu. Mi stoga moramo jasno reći da on nema takva prava - naglasio je Babić".

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude ...

SUDIJA MEJ: Izvolite.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, ovo još uvek nije dokazni predmet, već dokument u skladu sa Pravilom 68.

SUDIJA MEJ: Da, u redu. Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je vama poznato da je Sajrus Vens insistirao da se Srbija složi sa tim planom i da nije smatrao da Srbija odlučuje u vaše ime, već u svoje ime se saglašava sa takvim njegovim planom i zalaže svoj politički uticaj koji ima prema građanima Republike Srpske Krajine da se plan prihvati? Da li ste toga bili svesni ili niste?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Znalo smo ...

SUDIJA MEJ: Pre nego što odgovorite na pitanje, vama su predloženi određeni delovi intervjua. Vi, naravno, možete da date svoj komentar ukoliko se ne slažete sa nekim delovima koji se vama pripisuju. Dakle, možda biste mogli prvo to da prokomentarišete, ukoliko želite, a zatim da pređete na drugo pitanje. Dakle, da li želite bilo šta da kažete u vezi ovog intervjua, odnosno da li je to šta ste vi tada rekli?

SVEDOK C-061: Ovde je dosta konstatacija izrečeno. Ja sam dao dosta intervjua, koliko se sjećam. Ovo bi moglo biti u skladu, i ovo jeste u skladu sa onim što sam ja govorio u to vrijeme.

SUDIJA MEJ: U redu. Samo trenutak. Neka sad svedok pređe na drugi deo vezano za insistiranje Sajrusa Vensa da se Srbija složi. Dakle, postavljeno vam je pitanje da li ste znali za to ili ne.

SVEDOK C-061: Znali smo da su Milošević, Tuđman i Kadijević prihvatili plan i da smo od Miloševića naterani da taj plan prihvatimo u onoj verziji u kojoj su ga oni prihvatili. Ja se sećam, posle jedno mjesec ili mjesec i po diskusije o planu da je gospodin Sajrus Vens izjavio u Njujorku (New York) negde preko medija da je Babić Miloševićev problem, znači da Milošević treba da reši stvar u vezi Babića.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To što se tiče da je Babić Miloševićev problem, ja mislim da je Sajrus Vens bio u pravu, da je Babić bio problem celom narodu Republike Srpske Krajine i Srbiji i da je svojim ekstremizmom proizvodio velike nevolje. Pretpostavljam da to nećete poreći?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Babić je na svoje javne položaje dolazio legalnim putem na izborima ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: I obavljao je javnu funkciju na osnovu legalne procedure na je dolazio koja je za to bila predviđena, znači uz javnu podršku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – ODGOVOR: Dobro...

SUDIJA MEJ: Pustite svjedoka da završi, budući da ste izneli jednu prilično ozbiljnu tvrdnju. Rečeno je naime, da je svedok predstavljao problem za sve u Republici Srpskoj Krajini, i za Srbiju svojim ekstremizmom šta je izazvalo velike probleme. Gospodine svedoče, kako ćete da odgovorite na ovu tvrdnju?

SVEDOK C-061: Prvo, mislim da ja nisam bio ekstremista, već sam samo obavljao svoju javnu funkciju, podrazumevajući stav javnog mnjenja i pre svega, iskazujući stav javnog mnjenja, od koga je zavisila moja politička funkcija. Ja sam na svoju političku funkciju došao izbornom procedurom nakon legalno provedenih izbora. U vezi sa Vensovim planom ja sam dobio podršku Vlade i Skupštine SAO Krajine i dela Skupštine Republike Srpske Krajine. Ja sam nakon trodnevne sjednice u Beogradu dobio podršku građana Knina. Knin je imao 10.000 stanovnika, na mitingu podrške mojim stavovima 3. februara 1992. godine bilo je 5.000 ljudi. Ja sam hteo da svoju podršku javnosti proverim, odnosno stavove koje sam zastupao na referendumu, da javnost kaže da li se slaže sa stavovima ili se ne slaže. Referendum nije sproveden,

jer je bio spriječen od strane ljudi na koje Milošević ima uticaj u Krajini. Na izborima 1993. godine kao predsjednički kandidat, u prvom krugu, po svim izveštajima, odnosno po rezultatima prvog kruga, ja sam dobio natpolovičan broj glasova, više nego svi ostali kandidati zajedno. Pa su izbori ponavljeni više puta, nezakonito odlagani kako bi favorit Slobodana Miloševića, Milan Martić, dobio te izbore. Ja smatram da sam za svoju politiku dobijao podršku javnog mnjenja i glasača u Krajini.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE : Da li vam se čini ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: I ne mislim da je ona bila ekstemistička, ali sa današnjeg stanovišta mislim da je bila etnoegoistička, zbog toga danas drugačije gledam na to vreme i sa ovom pameću današnjom i sa ove distance sigurno ne bih zastupao takvu politiku u koju ste nas vi uvukli, a to je politika nacionalnih dioba, separatizma, raskola i međunacionalnih sukoba.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da, u to sam vas ja uvukao sve tako sa letovanja u Kugarima kad se to dešavalo, je l' tako?

SUDIJA MEJ: Mislim da ovakva prepirka neće nigde da nas odvede. Ne treba da odgovorite na ovo. Sledeće pitanje, molim.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da osim toga šta treba da prihvati Srbija, podršku da da Vensovom planu, da je Vensov plan bilo nemoguće sprovesti bez vaše saglasnosti. Je li tako ili nije? Da li ste imali svest o tome da se on ne može sprovesti i da ga neće prihvatiti ni Savet bezbednosti ako se prethodno ne složite i vi?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Mi smo iznosili zato naše primedbe, mi smo bili strana koja je bila pozvana da se izjasni o planu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Prema tome ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: I iznosili smo zato primedbe na plan i učestvovali smo u diskusiji sa međunarodnim posrijednicima i bilo je izgleda da se taj plan delom modifikuje. On je delom i modifikovan, zato što smo mi bili pozvani da se izjasnimo o njemu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dakle da li možemo da raščistimo da taj plan nije mogao bez vaše saglasnosti da se sprovede i da dakle ova tvrdnja kako sam ja uzurpirao prava da u vaše ime odlučujem, nije tač-

na? Jer ja nisam mogao odlučivati u vaše ime. Već sam mogao odlučivati da podržim taj plan i da upotrebim svoj politički uticaj prema vama da ga i vi podržite. Je l' to tako ili ne?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Odlučili ste u svoje ime, jer ste vi bili strana u sukobu, vi ste držali vojsku na teritoriji koja je trebala biti demilitarizovana. To je, mislim, osnovni razlog. A drugo je bilo ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da prisilite i nas da se s tim složimo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine C-061, Srbija nije bila strana u sukobu u Hrvatskoj. Hrvatska je bila u sukobu sa JNA, a ne sa Srbijom. Srbija nikad nije bila strana u sukobu u Hrvatskoj, ali na to ćemo doći malo kasnije. Dakle, da li smo raščistili da je do vas i da vam je bila i onda potpuno prisutna svest da vi o tome morate odlučiti, a da je sa naše strane bio politički uticaj da prihvatite taj mirovni plan? Je li tako ili ne?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Bilo je da smo se i mi trebali izjasniti o tome. I mi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Zato smo pozvani da se izjasnimo. A prije svega vi ste se s tim složili na početku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Ja uopšte ne sporim da sam podržao Vensov plan i da sam sve učinio da izvršim uticaj da ga i vi podržite. To ne sporim. Ali, pošto kažete: "Eto, i vi ste učestvovali", pogledajte ovaj vaš intervju prenet, sad drugi, pošto ste vi celu kampanju vodili tih dana, to je R0 30-4566, znači R0 30-4566, Beograd 20. januara, naslov je "Misija UN-a osuđena na propast bez našeg pristanka - kaže Milan Babić, predsednik Srpske Republike Krajine u intervjuu koji je objavljen u današnjem izdanju "Borbe"". To je vodeći savezni list u to vreme, jugoslovenski. "Sigurno je da Savet bezbednosti Ujedinjenih nacija i iznad svega generalni sekretar neće postaviti presedan tako što će poslati ove snage na naše područje, na našu teritoriju i razoružati snage Republike Srpske Krajine a da pre toga ne dobiju naš pristanak – kaže Babić"... To ne može i valjda je zato Skupština Republike Srpske Krajine, a ne nikakvi ljudi iz Beograda odlučila, kao što piše u ovom izvještaju i kao što je svuda zabeleženo, 16. februara da prihvati

Vensov plan, i da je prihvatanje Vensovog plana izvršeno u Republici Srpskoj Krajini od strane nadležnog organa. Je l' to tako ili nije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Posle vaše kampanje prisilne, tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Moja kampanja je bila politička ...

SUDIJA MEJ: Samo trenutak, samo trenutak. Svedoku mora da se da prilika da se osvrne na ove stvari. Ako ćete pred njega da iznosite njegove intervjue, onda trebate da mu date priliku da ih komentariše. A onda ćemo da se pozabavimo dodatnim pitanjima. Čuli ste, gospodine, šta se tvrdi, odnosno šta je navodno rečeno u tom intervjuu. Da li vi to prihvatate kao ispravno ili ne? To je prvo pitanje.

SVEDOK C-061: Ja sam lično bio svjestan da smo i mi pozvani i trebamo dati saglasnost na plan. Naime, pošto je Predsjedništvo, "krnje Predsjedništvo" SFRJ i Slobodan Milošević ili nadliježni, odnosno komanda oružanih formacija u Krajini, odnosno komandovali su Jugoslovenskom narodnom armijom, a preko nje kontrolisali su i teritorijalnom... Odnosno komandovali su Teritorijalnom odbranom, takođe su preko paralelne strukture komandovali i milicijom u Krajini. Stvar je bila sledeća: ukoliko bi se JNA povukla iz Krajine, ostala bi oružana struktura Teritorijalne odbrane. I Milošević preko JNA više ne bi mogao da vrši direktno komandnu poziciju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja ne razumem kakve to veze ima ta nebulozna objašnjenja koja ništa ne znače sa ovim što sam sada citirao. Molim vas, dajmo da budemo precizni, šta dalje piše, molim vas, u ovom intervjuu: "Smatramo da je koncept angažovanja snaga Ujedinjenih nacija neprihvatljiv. Prema tom konceptu teritorija Krajine i Istočne i Zapadne Slavonije bi trebali biti pod zaštitom Ujedinjenih nacija kao hrvatski krajevi. Način na koji su Tuđman, Kadijević i Milošević došli do sporazuma predstavlja nametanje nekih političkih rešenja koja su identični predlogu Haške konferencije (International Conference on the Former Yugoslavia) o našem posebnom statusu unutar Hrvatske - dodao je Babić". Prema tome, vi ste pucali iz svih oružja, govorim sad u prenosnom smislu, politički, da je to protiv interesa Krajine, a ovde indirektno objašnjavate zašto ste odbili specijalni status koji je nuden na međunarodnoj konferenciji i vodili kampanju u Kninu protiv vlasti u Srbiji na čelu sa mnom da vas gura u specijalni status. Je li tako ili ne?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Postoje dvije stvari tu. Prva stvar je bila da je suština plana bila demilitarizacija tog područja i on se retirao kao razne oblasti u Hrvatskoj. Druga stvar je bila što je hrvatska vlada, odnosno predsjednik Tuđman, već objavili da će tu odmah pri dolasku Ujedinjenih nacija uspostaviti svoju vlast i već su imenovali povjerenike za svaku od opština u krajini. Prema tome, u tom kontekstu i su takve i moje izjave davane. To je imalo za posledicu takve moje izjave kasnije da je ...

prevodioci: Možete li malo da usporite zbog prevodioca, molim vas. Hvala.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Generalni sekretar Ujedinjenih nacija je uvažio ovakve naše i moje primjedbe i u svom izvještaju koji je Savet bezbjednosti usvojio rečeno je da se na teritoriji neće primjenjivati hrvatski zakoni, već zatečeno zakonodavstvo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, oni koji su radili na tom planu dobro znaju da je on usvojen upravo onako kako je dogovoren. A i vama je, evo odgovorite mi na to pitanje, dato objašnjenje da se rok daje prema uobičajenim normativima Saveta bezbednosti i da se on produžava dok se pitanje ne reši, da prema tome rok na koji se raspoređuju snage UN-a, to sam vam ja nekoliko puta objašnjavao, verujući naravno u ono što je govorio Sajrus Vens, a on je govorio istinu, da će se produžavati onoliko koliko bude potrebno. I to ste znali, je l' tako?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Dvije stvari tu takođe postoje. Prvo, predviđeno je u početnim razgovorima, rečeno je da će biti šest mjeseci, rok koji će se produžavati, međutim mi smo iskazivali svoju bojazan da je to kratak rok i mirovne snage su na kraju raspoređene na početni period od godinu dana. To je jedna stvar. Druga, kada se počelo govoriti o Vensovom planu, međunarodna zajednica još nije bila priznala Hrvatsku kao nezavisnu državu. U januaru mjesecu su već veliki broj zemalja, 15. januara, sve zemlje Evropske zajednice (European Community), u decembru prethodne godine neke su priznale Hrvatsku kao nezavisnu državu i naš je bojazan bio da bi Hrvatska kao članica, buduća članica Ujedinjenih nacija, mogla da opstruira produženje roka, odnosno trajanja mandata mirovnih snaga i prije nego se nađe političko riješenje za to područje.

SUDIJA MEJ: Prekinuću vas na trenutak. Gospodine Miloševiću, spomenuli ste sada dva dokumenta. Jedan je intervju za finsku televiziju od 18. janua-

ra, a drugi za "Borbu" 20. januara. Želite li da se ti dokumenti uvedu kao dokazni predmeti?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Da, da. Svakako. A ...

SUDIJA MEJ: U redu, u redu. Hajde to sada da sredimo. Postoje i prevodi i moliću sekretaricu da nam da brojeve tih dokaznih predmeta, i to odvojeno... Samo trenutak, samo trenutak.

sekretar: Dokument od 18. januara biće dokazni predmet D 60, a dokument od 20. januara dokazni predmet D 61.

SUDIJA MEJ: Izvolite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja za sada upotrebljavam samo one papire koje sam dobio od vas. Inače, tih intervjua i napada je bilo čitavo mnoštvo u svoj štampi i u svim medijima. Ali, da idemo dalje po ovom istom intervjuu: "Komentarišući poslednje događaje u Republici Srpskoj Krajini i u Republici Srbiji, odnosno odnose između Republike Srpske Krajine i Republike Srbije, Babić je istakao činjenicu da postoji nezadovoljstvo, kao i razočaranje među velikim brojem ljudi koji misle da su Republika Srpska Krajina i srpski narod napušteni od strane Srbije, kao i od strane Srba, srpskog naroda u Srbiji. Meni se čini da osjećanja srpskog naroda u Srbiji ne odgovaraju pismu Slobodana Miloševića - rekao je Babić". Prema tome, vi ste nastojali na neki način da mobilizujete javno mnjenje na osećanjima solidarnosti, da manipulišete njim da biste destabilizovali vlasti u Srbiji. Je l' to tako ili ne?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa činjenica je da ste nas napuštali, da ste, ja sam tako shvatao, da ste do tada sve činili da sve držite pod kontrolom, da vodite rat, da nas zadržite u Jugoslaviji. Napravili ste veliku mržnju između srpskog i hrvatskog naroda, i hteli ste da izađete i da nas napustite. To je tačno. A što se tiče političke polemike i riječnika koji je tom prilikom vođen, on je bio takav kakav jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, nije bilo sporno da sam insistirao da idete u Pariz (Paris) i druga mesta da pregovarate da se nađe mir, nije bilo sporno da sam vam predlagao da prihvatite rešenja Haške konferencija, nije bilo sporno da sam na kraju uspeo da Skupština Krajine prihvati Vensov

plan, ali ja sam taj koji je vas podstrekivao i stvarao mržnju između Srba i Hrvata, ja iz Beograda?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Vi ste vodili rat. I tako stvorili mržnju Hrvata prema Srbima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Na te ćemo činjenice doći, na te ćemo činjenice doći nešto kasnije. A recite mi, molim vas, evo da se vratimo na finski intervju gde kažete, obmanjete javnost: "Babić je izjavio da ne postoje neslaganja u Vladi Krajine. Odgovarajući na pitanje o podršci Miloševića u Krajini, rekao je da je ta podrška zanemarljiva". Prema tome, vi ste nastojali da ubedite javnost da ćete svakako uspeti da odbacite ovaj mirovni plan. Ovo su samo dva intervjua data u to vreme. A vi i dalje tvrdite da vam je pismo napisao Rašou. Je li vam i ove intervjue za i finsku televiziju i za "Borbu" pisao Rašuo?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, u čemu se razlikuju ovi intervjui od onog vešeg pisma za koje ste uostalom maločas kad ste ga čitali i citirali jedan jedini neutralan stav, sami rekli: Ja sam ga napisao, i tako dalje? Što ste sada to pokušali, da na neki način sebe distancirate od tog svog sopstvenog pisma?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne, ne distanciram se.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: E pa, dobro. Ja ne znam da li je neophodno da budemo dalje na ovoj privatnoj sednici.

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da sa aspekta ovih događaja, vratimo na doktora Jovanu Raškovića, predsednika Srpske demokratske stranke i osnivača Srpske demokratske stranke. Pretpostavljam da nije sporno da je profesor Rašković bio čuveni psihijatar. Je li je tako?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Bio je poznati doktor, akademik.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Čak je svojim naučnim radom kao psihijatra sebe uzdigao, odnosno postao je i član Akademije nauka, dakle bio je jedan od načuvenijih psihijatara u svetu poznat. Je li to poznato? Je li to nije sporno?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Šta je pitanje?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim?

SVEDOK C-062 – ODGOVOR: Šta je pitanje?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa da li je sporno da je profesor Rašković, pored toga što je bio čestit čovek koji se trudio da se razreši miroljubivo stvari, dakle bio veoma poznat i veoma kompetentan i veoma čuven psihijatar?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Koliko je meni poznato, bio je cjenjen doktor i kao akademik.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tako je. A da li je tačno da je on u više navrata naglašavao da je kod vas uočio šizofrenu narcisoidnost? Je li to tačno ili nije?

SUDIJA MEJ: Ovo nije bilo ispravno pitanje, ni na koji način nije na mestu. Reč je samo o komentaru i to prilično jeftinom. Izvolite, pređite na sledeće pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej, to je vrlo adekvatno pitanje u svetlu ovih stvari koje smo raspravljali na zatvorenoj sednici, jer samo ličnost koja ima takve karakteristike ...

SUDIJA MEJ: Ne. Vi niste psihijatar. Ovde ste da postavljate pitanja. Ja čisto sumnjam da vi možete da izvodite dokaze o tome. Ja u to veoma sumnjam, i to nije ispravno pitanje, ni od vas, ni od bilo koga drugog. Kao što sam rekao, to je samo jeftini komentar. A sada, molim vas, postavite neka ispravna pitanja svedoku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, da specifikiramo pitanje, da li mislite da te vaše osobine imaju kakav uticaj na ovako...

SUDIJA MEJ: Pitanje nije na mestu. Upravo samo o tome doneo odluku i preskočićemo ga. Sada pređite na nešto drugo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Pretpostavljam da nećete dozvoliti ... A da li možemo u vezi sa ovim samo da čujemo komentar iz onog

presretnutog razgovora? Podsetiću vas na njega da ga sad ne tražim ovde, gde svedok ne ide na nekakav veoma važan sastanak, bitan za interese naroda koji on predstavlja samo zato što ga maltretiraju ...

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude ...

SUDIJA MEJ: Privatna sednica.

(privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost)

sekretar: Sad smo na privatnoj sednici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, svedok odbija da ide na sastanak u inostranstvo zato što ga ne tretiraju sa dovoljnim uvažavanjem kao predsednika vlade, republike ili šta li je u to vreme bio, i da je u pitanju ne samo sujeta nego i krajnja neodgovornost prema ljudima koje predstavlja, jer je reč o mirovnoj konferenciji. Vi ste emitovali taj presretnuti razgovor.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Šta je pitanje?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, pitanje je da li je to pitanje, kako bih rekao, prestiža i tretmana starije od potrebe da se vode mirovni pregovori, da je pitanje prestiža i tretmana kako će ko biti tretiran i da li će biti tretiran sa odgovarajućim obeležjima šefa države ili vlade starije od potrebe da se vode mirovni pregovori i sklopi mir?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Mogu da kažem sljedeće ...

SUDIJA MEJ: Samo trenutak. Pre nego što odgovorite, molim da dobijemo reference ovog dokumenta.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Dokument označen tabulatorom 15 u registratoru sa presretnutim razgovorima.

SUDIJA MEJ: Izvolite, odgovorite sada.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Radilo se o sljedećem. Moj politički stav je bio da SAO Krajina treba da bude zastupljena kao ravnopravni sudionik na

Konferenciji o bivšoj Jugoslaviji, a ne da bude zastupljena u potkomisiji za nacionalne manjine. O tome se radilo, ne o ličnom prestižu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li je tačno ovo što tvrde ljudi koji su tada bili takođe na rukovodećim funkcijama: "Nakon konferencije u Hagu (The Hague) sazvaio je Vladu Krajine, a sve su uglavnom bili kadrovi iz Knina". Da ste sazvali Vladu Krajine, da ste bili besni na mene i govorili im, vašim saradnicima u Vladi Krajine da vas ja teram da prihvatite specijalni status, govorili im da hoću samo da vas se rešim i da vas ostavim u Hrvatskoj što vi nikada nećete prihvatiti. Je li ovo tačan navod vaših saradnika iz tog vremena i članova rukovodstva i Vlade Krajine iz tog vremena? Je li to tako?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Postojala su dva različita nastupa vaša u odnosu prema meni i predstavljanju našeg političkog stava na Haškoj konferenciji. Jedan je bio do 20. oktobra, kada ste nas prisiljavali da prihvatimo haške dokumente, a kasnije je vaš stav bio malo drugačiji, odnosno četiri tačke koje ste predložili nisu se uklapale u haške dokumente što je bilo predviđeno za moj treći susret sa Vejnansom (Henry Wijnaendts). E sad ja ne mogu da razumem povodom čega vi sad komentarišete, iznosite te tvrdnje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa ja iznosim tvrdnje ...

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, već kasnimo na pauzu. Prekinućemo raspravu. Vratićemo se nakon pauze koja će trajati 20 minuta.

(pauza)

(privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost)

sekretar: Nastavljamo na privatnoj raspravi.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da ne mešamo te dve stvari u vezi sa Karingtonovim planom (Carrington Plan). Ovo drugo je bio moj javni govor

na Haškoj konferenciji kada sam se ja usprotivio pokušaju da se Jugoslavija, to sam tako i rekao, ukine potezom pera. Dakle, usprotivio se ukidanju Jugoslavije, i to nema nikakve veze sa ovim šta sam vas pitao i šta se odnosi na pitanje Krajine i specijalni status. Dakle, vaši saradnici kažu: bio besan na mene, da ga teram da prihvati specijalni status, govorio da hoću samo da vas se rešim i da vas ostavim u Hrvatskoj šta se nikada neće prihvatiti. Je li to tako bilo?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Do 20. oktobra terali ste nas da prihvatimo specijalni status prema dokumentima Haške konferencije, a 23. oktobra ste mi rekli da treba da prihvatimo specijalni status na jugoslovenskom tlu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To nije tačno, ali da nastavim sa ovim. Tadašnji vaši saradnici i okruženje kažu: "Znamo da gotovo niko od nas to nije komentarisao jer smo imali poštovanje" prema meni, "i smatrali da je to verovatno dobro", kad je reč o specijalnom statusu. Dakle, "da je Babić sam u ime te vlade doneo odluku da se specijalni status odbacuje". Je li to tako bilo ili ne?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Nije tačno. Ja sam uvek konsultovao Vladu, odnosno iznosio sam joj stavove. A stvar je da nisam odbacio specijalni status već je uvek bilo konstatovano da ćemo i dalje nastaviti razgovore o tom pitanju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A, dobro, ja vas sad pitam, dakle za ovo šta ljudi tvrde i šta su spremni da ovde svedoče. Oni kažu: "Samoinicijativno u ime vlade koja se nije ni sastala, proglasio je sebe za komandanta Teritorijalne odbrane SAO Krajine, a Milana Martića, čak mimo njegovog znanja, za zamenika komandanta". Je li to tačno ili ne?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, imamo ovde vašu potpisanu odluku gde imenujete Milana Martića za zamenika komandanta Teritorijalne odbrane.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je na osnovu ovlašćenja predsednika vlade po Zakonu od narodnoj odbrani Republike Srbije koga je Vlada SAO Krajine 1. avgusta 1991. godine donela odluku da primeni kao važeći zakon na teritoriji SAO Krajine. I naravno da se on složio sa tim imenovanjem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da ste u jesen 1991. godine naterali komandata TO za Liku, pukovnika Peru Trbojevića da preko noći izvrši mobilizaciju u Skupštini opštine Gračacac i Skupštini opštine Donji Lapac i da protera sve Hrvate naoružane i nenaoružane od Gračaca prema Gospiću odnosno Medaku? Je l' to tačno ili nije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne, o tome sam već govorio na način kako je od mene traženo... Pukovnik Trbojević kako je došao kod generala Vukovića i general Vuković da pomogne mobilizaciju Prve lake partizanske brigade, odnosno prve brigade Teritorijalne odbrane, kako su je još zvali. Znači, tačno je da sam apelovao da se odazovu ljudi na mobilizaciju u tu brigadu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, oni govore drukčije. Kažu: "JNA je imala nameru da oslobodi skladište "Sveti Rok" kod Medaka", to je vojno skladište kod Medaka, "ali je zamalo sav taj plan propao zbog žurbe", vaše lične, "jer su ljudi neobučeni krenuli prema Gospiću, međutim hrvatski policajci su pobjegli", i onda ste vi sa vašim dobrovoljcima, većinom kriminalcima, spalili ta sela među kojima je najveće Lovinac. Je l' to tako?

SVEDOK C-062 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Tako je uzet "Sveti Rok".

SVEDOK C-062 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A vi sebi pripisali u zasluge tu operaciju. Je li tako ili nije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A da li je tačno ovo šta se takođe tvrdi da ste da biste se dodvorili četničkoj organizaciji u Čikagu i vojvodi Momčilu Đujiću, od koga ste očekivali novac, 1991. godine vi lično doneli zakon o zabrani rada Komunističke partije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: 7. januara 1992. godine donešen je ukaz koji sam ja potpisao, znači u svojstvu predsjednika Republike Srpske Krajine o zabrani komunističkih partija, organizacija i pokreta na teritoriji Republike Srpske Krajine. Ne da bih se dodvorio Momčilu Đujiću, već zato što je to bila politička procena da je to način da se distanciramo od vas i od vaše politike.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, vi ste se distancirali sve vreme od politike Srbije, a radili to šta ste radili. Prema tome, u priličnoj je kontradikciji ono šta se događalo sa distanciranjem od Republike Srbije i sa onim što tvrdite da se to događalo po nalogima iz Srbije. Međutim, sad ste rekli: nije zakon, nego ukaz. Evo, ja imam ovde ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ukaz o proglašenju zakona, tačno, tačno. Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja imam ovde faksimil ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je. U pravu ste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Piše: "Na osnovu Člana 78 Ustava Republike Srpske Krajine ... "

prevodioci: Malo sporije molim vas.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: "Donosi zakon o zabrani rada", i tako dalje, "delovanja svih komunističkih partija, stranaka, pokreta i organizacija na teritoriji ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I onda kaže: "Zabranjuje se rad i političko delovanje", i član 2: "Zakon stupa na snagu odmah". Samo dva člana.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, vi ste lično doneli Zakon, prisvojili ste sebi čak i zakonodavnu vlast?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Na osnovu opšteg člana Ustava Republike Srpske Krajine protumačeno je od stručnjaka da bih mogao pozivom na taj član da donesem taj akt, koji je bio pre svega političke prirode, ne pravne, iako je imao pravnu formu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a da li je tačno da ste, da biste se otarasili Jove Raškovića, proglašavali profesora Raškovića za izdajnika koji saraduje sa Tuđmanom, i to samo zbog toga što je razgovarao i pregovarao sa Tuđmanom o mirnom rešenju?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne. Dok je profesor Rašković pregovarao sa Tuđmanom, ja sam bio u vrlo dobrim odnosima sa njim. Rekao sam, po-

stojala je jedna frakcija koja se tome suprotstavljala i vodila je polemiku sa profesorom Raškovićem. Ja sam prvu polemiku sa profesorom Raškovićem imao oko 17. februara 1991. godine povodom načina organizovanja Srpske demokratske stranke, odnosno polemiku u vezi promjene statuta SDS-a i u vezi sa konstruisanjem regionalnih odbora. Do tada ja se ne sjećam, mislim sigurno da nisam vodio javne polemike.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, znači vi tvrdite da niste vodili kampanju kompromitovanja profesora Raškovića zbog njegovih sastanaka sa Tuđmanom?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Bili su ljudi koji su davali izjave u vezi sa tim, ja ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, zašto za ono šta se desilo u Dubici teretite Milana Martića kada vam je poznato da su to izvršili neki kriminalci iz SDS-a, kako stoji ovdje u tvrdnjama vaših saradnika tadašnjih?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne znam ko je to izvršio. Ja sam o tome govorio ono što sam znao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li znate da u to vreme Milan Martić uopšte nije bio ni preuzeo kontrolu nad tim područjem, a da je vaš glavni čovek za Dubicu u SDS-u u to vreme bio poštar, Mile Mišljenović? Je l' tako ili nije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: O kom tačno događaju govorite?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, o tim događajima u Dubici.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam tačno rekao ono što sam znao o tim događajima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, ne bi se reklo po ovome šta oni ovdje tvrde. A da li je tačno da ste pre sukoba u Kijevu kod Knina stalno vršili pritisak na komandu korpusa, znači na generala Špiru Ninkovića, Ratka Mladića? Upravo da je vaše selo, vaše rodno selo Kukor kod Vrljike blokirano i da mora da se izvrši napad da se taj deo oslobodi, je li to tačno ili ne?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam o tome sa vama razgovarao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li znate kad sam ja pitao zašto, čemu taj napad, da su mi onda odgovorili da mora da se oslobodi Kumrovec?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Kad sam ja govorio o događajima oko Kukora i oko Vrlike i u vezi Vrlike, vi ste rekli: "Zar to nije već sređeno?". I ja sam saznao kasnije da je tog jutra bio napad JNA na Kijevo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, vi ste saznali šta je bilo, iako ste bili tamo?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Bio sam 26. kod vas, dan prije, odnosno na dan napada. Došao sam uveče prije toga dana u Beograd, jer sam pozvan da dođem kod vas, i na dan napada bio sam kod vas u kabinetu i razgovarali smo o Frenkiju, Špiri Ninkoviću i o problemima oko Vrlike i Kukora. I vi ste to komentarisali: "Zar to nije već sređeno?". Kao i to za Frenkija što ste rekli da treba da bude u Krajini, da je dobar.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, to...

SVEDOK C-062 – ODGOVOR: I pitali ste za Špiru Ninkovića kakav je komandant. Ja sam rekao: "Korektan, nemam ništa ni za ni protiv". To je bilo toga dana kada je JNA sa svim jedinicama koje su bile pod njenom komandom, napala Kijevo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da u tom napadu na Kijevo niko nije stradao?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja ne znam tačno broj poginulih i povrijeđenih ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa ovde kažu ...

SVEDOK C-062 – ODGOVOR: I slično. Nemam te podatke.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da u tom napadu na Kijevo niko nije stradao, a da je hrvatska policija prethodno ubila jednog mladića iz sela Polače koji se zove Vaso Pećer, na nekoliko dana pre napada.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Vaso Pećer sa Polače poginuo je oko 2. maja 1991. godine na incidentima koje su izazivali grupa DB i milicije iz Golubića, znači na onim takozvanim "napucavanjima" na Kijevo. To je bilo u maju 1991. godine, a JNA je napala Kijevo znači 26. avgusta 1991. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej, da li je moguće da na javnoj sednici pročitam jedan demanti koji je poslao Marko Dobrijević, sekretar Srpske demokratske stranke i direktor Komunalnog preduzeća u Kninu u vreme

rata, i poslanik posljednjeg saziva Skupštine Republike Srpske Krajine, koji je on potpisao i ispod toga potpisao da je saglasan da se ova izjava iznese ovde u postupku protiv mene? On pominje, C-061, nigde ne pominje ime. A ja bih ipak želeo, a verujem da je i vaša želja da ovo što se ovde događa bude javno, da pročitam da bi mogli da komentarišemo to.

SUDIJA MEJ: Možete svedoku da predočiti ono šta je vama dostavljeno u toj izjavi. Naravno, vi ne možete da predložite ovu izjavu kao dokazni predmet, a znate i zašto. Ali treba dati priliku svedoku da se osvrne na razne eventualne tvrdnje u tom dopisu. Što se tiče otvorene sednice, ukoliko ništa ne identifikuje svedoka, onda možete to da pročitate na otvorenoj sednici, a po potrebi ćemo da se vratiti na privatnu sednicu. Ali možete da počnete na otvorenoj sedici.

sekretar: Časni sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Imam ovde izjavu koja se odnosi na svedočenje svedoka C-061 koju je uputio Marko Dobrijević, sekretar SDS-a, direktor Komunalnog preduzeća u vreme rata i poslanik posljednjeg saziva Republike Srpske Krajine, uz njegovu saglasnost da se... Ovde je potpisao svojim punim imenom i prezimenom... To predochi. Piše ...

SUDIJA MEJ: Slušajte, šta god on želi, da li želi da to bude javno ili ne, to nije bitno. Ono šta je relevantno jeste da ćete vi sada predočiti nešto svedoku, nešto za šta vi kažete da je kontradiktorno. Bitno je njegovo svedočenje, a ne ono šta piše u dokumentu. Izvolite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa gospodine Mej, mislim da je u interesu istine da se ovaj izjava pročita, a svedok će odgovarati na moja pitanja kad pročitam izjavu, ako dopustite.

SUDIJA MEJ: Ne, vi nećete pročitati izjavu jer to nije dokaz. Vi možete predočiti određene delove te izjave kako bi svedok to prokomentarisao. Dakle, morate njemu da date priliku da komentariše. Ne možete jednostavno pročitati čitavu izjavu kao da je dokaz. Dakle, predočite mu sad delove izjave.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa u izjavi se kaže da sve što je svedok radio, da je bilo naopako i da sada u Hagu optužuje druge ljude. On tvrdi da

se sa nekima nije nikad ni sreo, a da ih trpa ili u vreću koji je postoje samo u njegovoj mašti. I evo šta kaže. Kaže: "Spominješ Jovicu Stanišića za koga si čuo samo na televiziji. Je li ti poznato da se Jovica Stanišić oženio iz Đevrsaka, nedaleko od Knina, i da je kod tasta i tašte dolazio i prije rata kao i za vreme rata?". Je li to tako ili nije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jovicu Stanišića sam viđao mnogo puta kod vas. Prvi puta 1990. godine, pa onda u januaru 1991. godine, pa kod vas u kabinetu u martu 1991. godine, pa kod njega u kancelariji isto u martu 1991. godine, takođe i tokom februara meseca. Mislim da sam još dosta puta o tome sam na Sudu govorio. A da je Jovica Stanišić oženjen iz Đevrsaka, to mi je on rekao u restoranu "Šeher" u avgustu mesecu 1991. godine, kada mi je predstavio svoju suprugu i kada mi je govorio da je kapetan Dragan dužan neki novac koji su mu oni platili za obavljanje usluga za DB-a, a on je sa tim novcem negde otišao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, dolazio je kod tasta i tašte i pre rata kao i za vreme rata. Je li to tačno ili nije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa ovde kaže: "U tvojoj bolesnoj mašti, svi koji su dolazili iz Srbije, dolazili su jer ih je poslala DB Srbije".

SUDIJA MEJ: To je jednostavno tvrdnja, nema potrebe uopšte da odgovarate na to. Izvolite sad pređite na sledeće pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: On kaže ovako: "Sve strukture, pošto piše gospodine C-061, "sve strukture koje ti nazivaš paralelnim, stvorio si upravo ti. Štab u Golubiću si ti stvorio. Ti si bez ickijeg znanja, samoinicijativno proglasio ratno stanje 17. avgusta 1990. godine". Je l' to tačno ili ne?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Štab u Golubiću koji je funkcionisao možda određeno vreme, krajem avgusta i do početka septembra 1990. godine. U Golubiću, formiran je na sednici Srpske demokratske stranke kojom je predsedavao doktor Jovan Rašković 16. avgusta 1991. godine. Ta sednica je održana u Pađanima, a inicijatori za formiranje štaba bili su Marko Dobrijević, Jovan Opačić, Dušan Zelenbaba, Branko Perić i Milan Martić. Ratno stanje je u Kninu proglašeno 1990. godine, u avgustu 1990. godine. O tome sam već govorio ovde pred ovim Sudom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a da li je tačno ovo što on kaže: "Zbog čega si žestoko bio ukoren iz federacije pa si, da bi sve sakrio, svu odgovornost svalio na Snežanu Stamatović, novinara Radio Knina". Je li to tačno?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne, nisam pominjao dotičnu gospođu.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, sada se iznose razni detalji i mislim da bi zbog toga trebali da pređemo na privatnu sednicu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Mislim da nema potrebe da se pređe na privatnu raspravu ...

SUDIJA MEJ: Ukoliko će se spominjati bilo šta što može da identifikuje svedo-ka, preći ćemo na privatnu sednicu. Za sad ostajemo na javnoj sednici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: On kaže: "Dakle lagao si, optužuješ Srbiju i rukovodstvo Srbije za stvaranje paralelne vlasti u Krajini, a sva imenovanja si izvršio lično, nažalost i samovoljno". Je li tako ili nije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: O stvaranju paralelnih struktura u Krajini, ko ih je činio i koja je bila njihova funkcija, ja sam pred ovim Sudom već rekao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa koliko sam zapazio, kad sam vam tražio da nabrojite bar nekoliko ljudi iz Srbije, uspeli ste da nabrojite četiri imena, od kojih neki nisu ni mogli biti tamo jer su radili u Beogradu ...

SUDIJA MEJ: Nema potrebe da se ponovo time bavimo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ovaj što se identifikuje, da ne bih drugu stranu podsticao da traži privatnu sednicu reći ću kasnije, kad bude zatvorena. On ovde kaže: "Tvrdiš da su proterivani Hrvati iz Knina. Znaš da su to laži. Istina je da su odlazili oni koji su se odazivali Tuđmanovom pozivu da napuste prostor Krajine. Lično moj šofer bio je Jandrija Butković iz Knina koji je na posao bio primljen 1993. godine, dakle u sred rata, Hrvat. Bosiljka Ćurko, zaposlena u Komunalnom u Kninu, kada je na poziv Tuđmana odlazila iz Knina, lično sam je molio da ostane i ponudio, ako se nekoga plaši, da može njena cela porodica da bude sa mojom porodicom. Rekla je: Nije to u pitanju, idu drugi, idem i ja. Na odlasku se pozdravila sa svima, a

meni donela flašu viskija i naravno, na rastanku smo se poljubili. Za vreme čitavo ratno, do 1995. godine, glavni rezervoar za vodu u Kninu čuvao je Hrvat, Stipe Gambiroža. Takođe Hrvat čitavo vreme rata vozio je hranu u dečijem vrtiću u Kninu". Je li to tačno?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam o tim događajima govorio ono šta sam znao. Šta sam znao, to sam iznio pred ovim Sudom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. "Na takmičenju za najuređeni-ji balkon u gradu Kninu dodeljene su tri nagrade, od 300.000, 200.000 i 100.000. Prve dvije nagrade su dobile Hrvatice, a treću Srkinja. Sve ovo, uključujući razgovor sa dobitnicama, bilo je objavljeno putem Radio Knina. O kakvom proterivanju ti govoriš?" Evo, i ja postavljam to pitanje. Je li ovo tačno ili nije?

SUDIJA MEJ: Gospodine, da li znate bilo šta o takmičenju za najlepší balkon?

SVEDOK C-061: Ne sjećam se, časni sudijo.

SUDIJA MEJ: Da li je tačno da je bilo nekih Hrvata koji su ostali u Kninu ili nije tačno?

SVEDOK C-061: Da, bilo je, ja ih znam. Bila je moja komšinica, baba Kaja, prvo nju da pomenem. Bilo je i drugih, sad da im ne pominjem imena. Ja sam govorio o teškom stradanju koje su doživjeli Hrvati u Kijevu kad je JNA napala artiljerijom to selo. Govorio sam o strašnom, mučnom, bednom, jadnom protjerivanju Hrvata iz Vrpolja 1993. godine. Govorio sam o tome da su se Hrvati u Kninu nelagodno osjećali u tim uslovima međunacionalne konfrontacije i političkih sukoba, a pominjao sam takođe i događaje iz aprila mjeseca 1991. godine ...

SUDIJA MEJ: Nema potrebe da se ponovo bavimo tim događajima. Hteo sam samo da znam da li su neki i ostali. Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To je jako, jako dobro zato što se sledeći citat iz ove izjave baš naslanja i demantuje ovo šta sad govorite. On kaže: "Kada bi to bilo tako, zar bi kninski Hrvati 1996. godine, dakle posle Oluje potpisivali peticiju da se Srbi vrate u Knin? Na žalost, gospodin Ćurko koji

je peticiju predao u Sabor, u Zagrebu biva dočekan i prebijen od članova HDZ-a". Je li to tačno ili nije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne znam detalje, ali znam da su mnogi kninski Hrvati žalili što su Srbi napustili Knin i da su iskazivali svoju želju da se vrate.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dalje: "U mestu Rupe, za koje svedok navodi da su ubijani civili Hrvati, svima je poznato da su to izmišljotine. Oni civili koji su ostali, hranili su se sa vojskom JNA. Karakterističan je slučaj Ivana Tepića iz Rupa koji je molio da se pridruži svojoj porodici u Šibeniku, što mu je, naravno, bilo omogućeno, ali se nakon dolaska u Šibenik pohvalio kako ga Srbi nisu dirali već naprotiv, donosili mu hranu koju ni sami nisu imali. I on je ubijen od Hrvata u Šibeniku". Sad neću da čitam ono šta se odnosi lično na vas, a i vi ste imali ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne, na ovo pitanje oko tog događaja, ja sam govorio u kontekstu suđenja počiniocima zločina i prisjetio sam se da je bilo suđenje jednoj grupi iz Drvenika ili Ervenika za događaje koji su se desili. Rekao sam, čini mi se da je razlog bio da je njihov jedan poginuo negdje u okolini Rupa ili u tom djelu, i da su se oni osvjatili zato nad svojim komšijama Hrvatima. Pobili su ih i zato su bili suđeni. U tom kontekstu sam govorio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Verovatno ste nešto pomešali.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne, rekao sam da se ne sjećam da li se zločin desio kod Rupa ili u Erveniku, Drveniku, pa sam se ispravio, sjećam se dobro.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ne sećate se ni gde se desilo to o čemu svedočite da se desilo. A dobro ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Sjećam se da su napravili zločin nad svojim komšijama i zato su suđeni.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: On dalje postavlja pitanje: "Zašto ne svedoči o onih 10.000 nestalih civila koji su se povlačili pred Tuđmanovom vojskom sa američkim instruktorima koji su u vreme Oluje sejali smrt nad nedužnim starcima koji nisu mogli, a neki nisu ni hteli da napuste dedovinu? Oni su u Krajini ostali da svedoče o zločinu koji ljudski racio neće moći nikad da shvati ...

SUDIJA MEJ: To nije pitanje na koje svedok može da odgovori. To je komentar osobe koja je napisala to pismo, ko god da je to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobrijević kaže da je SDS stvoren upravo na jednoj jami u Lici gde su u Drugom svetskom ratu ustaški zlikovci uz pomoć Hitlera (Adolf Hitler) gradili državnost Hrvatske na zločinima.

SUDIJA MEJ: Potpuno irelevantno. Nastavite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je tamo formiran SDS, gospodine C-061?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: 27. januara 1990. godine Televizija Beograd je objavila da je akademik Rašković najavio osnivanje srpske stranke u Hrvatskoj. Kasnije sam od učesnika tog skupa u Srbu čuo da je početak osnivanja stranke bio ritual, obavljenje verskog rituala nad jamom Kuk pored Lapca u kojoj su ustaše 1941. godine pobile, pobacale pobijene Srbe iz tog kraja. Jednim čudnim ritualom je počelo osnivanje Srpske demokratske stranke.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, da li onda možete da komentarišete ovo što Dobrijević kaže: "Što se tiče svedoka iza zavese, samo bih ga priupitao otkud mu tolike izmišljotine? On svedoči o prostorima na koje njegova noga nikad nije kročila".

SUDIJA MEJ: To je potpuno bezvredan komentar, potpuno bezvredan. Nastavimo i pređite na relevantna pitanja. Vreme vam teče, gospodine Miloševiću. Ukoliko ne budete postavljali adekvatna pitanja, vaše vreme će isteći. Izvolite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa ja ću onda da skratim maksimalno. Dobrijević kaže, ovde ima veoma mnogo objašnjenja koja se tiču svedoka, kaže: "Ovo pišem u ime one poklane dece na Koranskom mostu, u ime onih iz Jasenovca, u ime onih ...

SUDIJA MEJ: Ne, ovo su potpuno neprikladna pitanja. Šta god on misli, to je potpuno irelevantno za ovo Pretresno veće. Dakle, ako možete da predočite nešto šta je relevantno, nešto šta osporava svedočenje ovog svedoka, u redu. Međutim, vi ne možete da predočavate tu uvredu iz pisma koje je neko napisao. To uopšte nije bitno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej, ovo nije neko, nego jedan od najbližih saradnika ovog svedoka koji je napravio ovaj njegov *salto mortale* iz onih razloga koje sam svedok ...

SUDIJA MEJ: Vi tog svedoka možete da pozovete za svedoka kada za to dođe red. U međuvremenu, možete da iznosite samo relevantne stvari koje su suprotne njegovom svedočenju. Dakle, samo činjenice, a ne vređanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja mislim da nije vređanje ako se ustanovljava neistina, ali pošto smo na javnoj sednici, neću da ulazim u detalje koji identifikuju svedoka. Sledeće bi moje pitanje zbog toga glasilo, iz ovoga šta smo ovih dana govorili, pa evo i delimično iz ovoga šta sam vam sad pročitao, a i iz onoga šta ste vi sami objašnjavali ovde istražiteljima, proizilazi da ste jedno mislili, drugo radili, treće govorili, a u stvari, kako sami kažete, zalagali ste se za mir i za život u okviru Hrvatske. E pa sad mi recite, da li ste meni ili bilo kome u Srbiji izneli vaše mirovne napore? Jer ni ja niti bilo ko drugi nismo mogli da podrivamo vaše mirovne napore, kada do današnjeg dana niti ja niti bilo ko drugi u Srbiji, a bogami ni u Krajini, ništa nismo znali o tim vašim mirovnim naporima. Recite mi molim vas ...

SUDIJA MEJ: Preći ćemo sad na privatnu sednicu.

(privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost)

sekretar: Sad smo na privatnoj sednici.

SUDIJA MEJ: Gospodine C-061, čuli smo veoma dug komentar ili pitanje. U stvari, koje je pitanje, ako možete kratko da ga postavite, gospodine Miloševiću?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste meni ili bilo kome u Srbiji ili bilo kome u Krajini bilo kada izneli neku ideju o bilo kakvim vašim mirovnim naporima?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Poslednja je bila 8. avgusta 1995. godine, predlog da, znači moja saglasnost da se prihvati plan Z-4 (Z-4 Plan) i ostali elementi razgovora sa Galbrajtom (Peter Galbraith) i tražio sam za to vašu

podršku. Prije toga razgovarao sam vama takođe o planu Z-4. Razgovarali smo sa Borisavom Jovićem u avgustu 1990. godine o pitanjima bezbjednosti i političkog rešenja krize koja je otpočinjala i on je podržao naše predloge u ime vas, odnosno vi ste nas uputila na njega da nam on to kaže u vaše ime da ćete podržati svaku našu političku borbu, da će JNA štititi tu političku borbu. Čak ste nas uputili kako ćemo da sprovedemo referendum, pod kojom zakonskom osnovom. Rekli ste da se priprema zakon o samoopredeljenju do otepljenja naroda i da je to model koji je legalan, i taj smo model mi podržavali. Znači, to je ono što je bio vaš model i mi smo taj model podržavali, smatrali smo da je to legalan model koji će doneti mir na prostoru prethodne Jugoslavije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Zašto mešate JNA kad tada nikakvih sukoba nije bilo 1990. godine i uopšte nije bila aktuelna nikakva uloga JNA u to vreme? Pa, zar niste sve to iskonstrusali samo na činjenici da ste ustanovili da je koincidencijom više ljudi bilo na letovanju u isto vreme, pa zar nije to dokaz vaše narcisoidnosti da ako vi meni šaljete poruku da vas primim, a ja odgovorim: "neka vas primi neko u Predsedništvu SFRJ", da vi smatrate da ja držim tamo savet vojni ko će da primi vas ili da kad mi neko šalje zahtev da ga primim, da ja držim konferenciju da ja odlučujem o tome da li ću da ga primim ili ne i na koga da ga uputim?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ništa nisam ja konstruisao, već sam govorio o svojim saznanjima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, po tom saznanju na primer tamo je na letovanju bio i Hamdija Pozderac, tadašnji član Predsedništva SFRJ iz Bosne i Hercegovine, Muslima, možda sam i njega konsultovao da li da primim Milana Babića ili da ga primi neko u Predsedništvu. Ili još 3.000 ljudi raznih koji su letovali tamo. Ko zna koliko njih je moglo da se dovede u vezu sa konsultacijom da li da se primi Milan Babić.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam rekao ono što znam. Mi smo išli kod vas. Nismo kod ostalih 3.000.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kod mene niste bili, bili ste kod Jovića.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Preko Slobodana Vučetića smo sa vama kontaktirali.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: O tome ćemo imati prilike da raspravimo. U ovome što piše Dobrijević šta nisam hteo da pročitam u javnoj sednici, kaže da ste vi lično prigrabili toliko funkcija da vas je narod zvao Titić, aludirajući na vreme Tita, pa Titić to je deminutiv od Tito. Ako ne razumete šta to na srpskom jeziku znači. I kaže: “Statističari tog vremena su utvrdili da ste imali 32 funkcije. Najvažnija funkcija je bila predsednik Nacionalnog veća, predsednik republike, predsednik vlade, predsednik opštine, predsednik Srpske demokratske stranke”. Jeste li imali sve te funkcije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam na ovom Sudu već rekao o mojim funkcijama, ne znam da li o svim, u različito vreme imao sam različite funkcije. Funkciju predsednika opštine obavljao sam najduže, skoro četiri godine. Bio sam predsednik Opštinskog odbora Srpske demokratske stranke. Bio sam predsednik Srpskog nacionalnog veća od 31. jula 1990. godine do 28. februara, otprilike, 1991. godine kada je ono prestalo i da funkcioniše. Predsjednik Republike Srpske Krajine bio sam od 19. decembra 1991. godine do 16. februara 1992. godine. Jeste još pitali za neku funkciju?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Te su funkcije po svemu govoreći išle uporedo. Nisu išle jedna za drugom. Ako ste četiri godine bili predsednik Opštine Knin, onda se paralelno bili i predsednik Republike i predsednik Vlade i predsednik Srpskog nacionalnog veća i predsjednik SDS-a i na svim drugim funkcijama, je li tako ili ne?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Paralelno sam bio predsednik Skupštine opštine Knin najduže, znači ta se funkcija podudarala sa drugim funkcijama u određeno vreme. Predsjednik vlade sam bio od 29. maja 1991. godine do 19. decembra 1991. godine kada je funkciju predsjednika vlade obavljao potpredsjednik do izbora novog prvog ministra. Znači, najviše i u kontinuitetu obavljao sam funkciju predsjednika Skupštine opštine Knin i predsjednika Opštinskog odbora Srpske demokratske stranke.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znači, predsednik vlade do pred kraj 1991. godine, pa onda predsednik republike, pa posle na kraju ponovo predsednik vlade, predsednik Srpske demokratske stranke. Malopre ste govorili o tome kako ste sve to uvek u legalnom postupku u svojoj političkoj karijeri, dakle da li je nesporno da vas na te funkcije nije niko iz Srbije postavio? Je li bar to nesporno?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Na funkcije sam biran od građana, na javne funkcije, znači predsjednika opštine, predsjednika Izvršnog vijeća, onda

predsjednika vlade, pa predsjednika republike sa koje sam smijenjen intervencijom iz Srbije...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle ...

SVEDOK C-062 – ODGOVOR: Zatim na funkcije u stranci biran sam od organa stranke. Na funkciju predsjednika Srpskog nacionalnog vijeća izabran sam od članova Srpskog nacionalnog vijeća na predlog Jovana Raškovića koji je bio član Srpskog nacionalnog vijeća.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, na funkcije ste birani sami i, kako kažete, voljom vašeg biračkog tela, a jedino ste sa neke funkcije smenjivani pod mojim pritiskom ili, kako kažete, pritiskom Beograda ili kako god hoćete drugo, a razlog je bio vaše odbijanje mirovnih planova. Je l' tako ili nije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Razlog je bio što ste iskoristili moje suprotstavljanje Vensovom planu onako kako ste ga vi usvojili da bi me skinuli sa te funkcije, jer to mi je rekao akademik Mihailo Marković 1993. godine. "Eto", kaže, "iskoristili smo Vensov plan da se rešimo Babića". Pa se onda u jednom trenutku trgao jer je to govorio preda mnom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Neverovatna stvar. Dakle, sad sam konačno otkrio zašto je postojao Vensov plan i umešale se Ujedinjenje nacije da bi bio smenjen Babić.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To mi je rekao Mihajlo Marković nakon ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro ...

SVEDOK C-062 – ODGOVOR: Godinu dana i više posle tih događaja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, očigledno je ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne u vezi Vensovog plana, već da je on iskorišten, taj sukob sa vama je iskorišten da se Babić, odnosno ja skinem sa funkcije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa, tako zbog nekih ličnih simpatija ili antipatija verovatno, a ne zbog ovoga zbog čega je očigledno zašto i kako. A, dobro, recite mi pošto ste niste plašili svih tih, rekao bih, krajnje radikalnih postupaka o kojima govore evo i vaši saradnici, vi čak i u izjavi istražiteljima kažete da ste postali etnoegoista, da vas je obuzela taština, da ste zanemarili patnje drugih, to imate na traci, pa recite mi onda kako sam mogao ja ili bilo

ko drugi da utiče na čoveka kao što ste vi, na čoveka ophrvanog taštinom, strahom, samoljubljem, željom za dopadanjem, to sve vi izjavili, dakle a ne nastojanjima da se prevaziđu problemi tog naroda koji ste predstavljali?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Što se straha tiče, ja sam čak i javno govorio početkom marta 1991. godine da nas Hrvati ugrožavaju strahom nakon afere Špegelj. U stvari, vi ste nas plašili Hrvatima, genocidom, ustašama, vi ste kod mene stvorili uvjerenje da je samoopredjeljenje naroda i samoopredjeljenje do otcjepljenja legalan put. Vi ste od mene svojim političkim stavom i autoritetom, ja sam imao povjerenja u vas da je to ispravan put pravo naroda na samoopredjeljenje, tu koncepciju ja sam prihvatio od vas i upao sam u taj začarani krug i u to etnoegoističko stanje iz koga nisam ni izašao do 1995. godine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, je li vi sada osporavate pravo naroda na samoopredjeljenje?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jugoslaviju su u to vreme činili narodi. Narodi u prethodnoj Jugoslaviji su svoja prava ostvarivali u republikama kao federalnim jedinicama Jugoslavije, i u Jugoslaviji u onim stvarima o kojima se republike dogovore, to je bio ustav Jugoslavije. Vi ste objasnili i uvjerali nas u to da bez obzira, ako neko želi da napusti Jugoslaviju, on to ima pravo, ali da administrativne granice republika ne mogu biti te koje će određivati tu deobu, već da su međunacionalne granice, da su one verifikovane granice koje utvrdi narod na referendumu. Borisav Jović je to precizno objašnjavao da tu teritoriju, u stvari, najmanju jedinicu koja se može samoopredjeliti čini opština, čak je objašnjavao da kako bi se izvršilo razgraničenje nakon provedenog referenduma o samoopredjeljenju naroda, da bi opštine iz onih republika koje se opredeljuju za izlazak iz Jugoslavije, a te opštine koje se opredjele za Jugoslaviju, za ostajanje u Jugoslaviji, bile ostavljene u Jugoslaviji, znači bez obzira na republičke granice. To je bilo vaše uvjeravanje, uvjeravanje Jovića i čitave vaše politike da je to legalan put prava naroda na samoopredjeljenje. A taj put je izazvao rat, sukobe, taj put je izazvao nesreću svim jugoslovenskim narodima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, po vašem mišljenju rat nije izazvala nasilna secesija Slovenije i Hrvatske, a posle toga Bosne, nego pravo naroda na samoopredjeljenje? Je li to to što vi tvrdite?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Rat je ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali to moram da vas pitam ...

SVEDOK C-062 – ODGOVOR: Rat je izazvao ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To moram da vas pitam ...

SVEDOK C-062 – ODGOVOR: Vaš stav ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To moram da vas pitam ...

prevodioci: Molimo govornike da se ne preklapaju i da malo uspore. Hvala.

SUDIJA MEJ: Jedan po jedan. Dozvolite svedoku da odgovori.

SVEDOK C-061: Rat je izazvao vaš put. Vi ste izazvali rat, jer ste želeli nasilno, preko Jugoslovenske narodne armije i drugih oružanih formacija koje ste kontrolisali, da zaposednete delove teritorija drugih republika za koje ste smatrali da treba da ostanu u novoj državi koju ste vi pravili. To je uzročnik rata. A obrazloženje i osnova za to, vaše legalističko obrazloženje bilo je pravo naroda na samoopredjeljenje, međutim vi niste poštovali to pravo naroda na samoopredjeljenje. Vi ste rat vodili i na onim teritorijama koje nisu bile većinske srpske, i gde se narod nije izjasnio za Jugoslaviju.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Časne sudije ...

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Tapušковиću.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Mislim da su ovo pitanja od suštinskog značaja, ona ne otkrivaju identitet svedoka, a to su stvari koje se moraju čuti i trebalo bi da se čuju, ja mislim, na javnoj sednici. Sve ovo o čemu sada govori svedok su veoma, veoma važne stvari koje moraju i trebale bi po shvatanju amikusa da se čuju na javnoj sednici.

SUDIJA MEJ: Opasnost je u tome što bi na neki način mogao da se otkrije identitet. Gospodine Miloševiću, hoćete li sada da se bavite stvarima koje bi mogle da otkriju identitet svedoka ili bismo možda mogli da se vratimo na otvorenu sednicu?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa svedok je ušao na teren koji svakako zahteva javnu sednicu zato što nije odgovorio na moje pitanje, nego misli da može zamenom teze ... I ovde on precenjuje svoju inteligenciju i precenjuje svoje znanje, što još jednom dokazuje njegovu narcisoidnost ...

SUDIJA MEJ: Nemojmo sada da se u to upuštamo. Ostaćemo na privatnoj sednici. Sledeće pitanje molim.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi kažete da osećate stid i kajanje što ste učestvovali u svim tim događajima? Dakle, sve govorite suprotno od onoga što ste govorili u vreme kad ste dolazili u sukob s nama upravo na pitanjima mira ili rata. Je li tako ili nije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja se kajem što sam postao etnoegoista, što sam prihvatio vašu nacionalističku tezu razdvajanja naroda u bivšoj Jugoslaviji. To je ono što me je održavalo u uverenju da sve ono što su Srbi radili i borili se za samoopredeljenje, da je to bio ispravan put. Međutim, taj put vi ste ukaljali. I tu tezu koju ste nam predočili, vi ste ukaljali. Ja se kajem danas što sam u to ušao. Tačno je da me je zanela politika, da je ona na neki način postala i moja strast, dopalo mi se na neki način. I to je tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro ...

SVEDOK C-062 – ODGOVOR: Žalim što sam u to vreme bio etnoegoista, žalim, jer sada sam potpuno uveren da je to bio osnovni uzrok i svega onoga šta se dešavalo, a posebno način na koji ste vi to ostvarivali, to je bilo strašno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ja mislim da bi ovo pitanje moglo da ide i na javnu sednicu. Evo, postaviću ga, pa vi sami ocenite: pošto nije sporno da se kajete da se predstavljate za čoveka koji je uvek zagovarao mir u Krajini i u okviru Hrvatske, zbog čega se niste vratili u Knin? Jer bi vlasti tamo sigurno imale razumevanje i mogle da sagledaju sve te vaše mirovne napore i činjenicu da vam je mir bio u srcu i glavi, ali ne baš uvek na vašim usnama.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Vi ste nas uveli u rat sa Hrvatima, sa Republikom Hrvatskom. Hrvatski narod je stradao. Pošto ne može da se osveti na vama, sigurno bi se svetio na drugima.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro, ja mislim da ovo pitanje može da se postavi na javnoj sednici, gospodine Mej.

SUDIJA MEJ: Koje pitanje?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ovo ...

SUDIJA MEJ: Ne, mislim da ne, mislim da bi moglo da otkrije identitet svedoka, budući da je lične prirode.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro, onda da pređemo ipak na javnu sednicu, pa da ne idemo sa pitanjima lične prirode.

sekretar: Časni sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dakle možemo li da konstatujemo da vi tvrdite da rat u Jugoslaviji nisu izazvale nasilne secesije prvo Slovenije, zatim Hrvatske, a zatim Bosne i Hercegovine? Čak i nelegalna, a i da ne govorim dalje, znači rat u Jugoslaviji nisu izazvale te nasilne secesije nego je rat izazvalo tumačenje prava naroda na samoopredeljenje?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Koliko se sjećam, rat ili oružani sukob u Sloveniji je počeo na taj način što je Republika Slovenija preuzela kontrolu upravo na graničnim prelazima ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dajte da se ne bavimo Slovenijom, molim vas. Ja govorim samo o pitanju da li su rat izazvale nasilne secesije ovih republika ili pravo naroda na samoopredeljenje?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Rat u Hrvatskoj ste izazvali vi proizvođači incidente, uvlačeći Jugoslovensku narodnu armiju u sukob i komandujući Jugoslovenskom narodnom armijom protiv Republike Hrvatske, nanoseći štetu i hrvatskom narodu i srpskom narodu koga ste na taj način uveli u rat.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, pošto ste tvrdili maločas, ovo vas ne identifikuje, da je to zbog prava naroda na samoopredeljenje, recite mi da li ste pročitali ustave Jugoslavije, eto sve dok je postojala Jugoslavija? Da li znate da piše da su se narodi Jugoslavije ujedinili u Jugoslaviju koristeći svoje pravo na samoopredeljenje? Dakle narodi, a ne republike.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Čini mi se da to stoji u ustavu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa u čemu je onda pozivanje na pravo naroda na samoopredeljenje, koje ravnopravno pripada svim narodima Jugoslavije, po čemu je ono izazvalo rat, a ne nasilna secesija i zloupotreba toga prava na račun drugih naroda, u ovom slučaju srpskog naroda? Je li to tako ili nije, svedoče Kroatija 061?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jugoslaviju su činili narodi i činile su je republike. Po mom saznanju, koliko sam ja stručan, a nisam pravnik da tumačim ustav, u ustavu Jugoslavije stajalo je i sledeće, da narodi svoja prava ostvaruju u republikama, a u Jugoslaviji, preko svojih republika.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, pošto zaista niste stručni za ustavna pitanja ne želim da zloupotrebljavam vaše neznanje, ali ste rekli da je moja teza bila razdvajanje naroda. Svako ko je pročitao bilo koji moj govor upravo je suprotno mogao da zaključi. Ja sam govorio da smatram da je Jugoslavija najbolje rešenje za sve jugoslovenske narode u kojoj oni zajedno žive slobodni i ravnopravni i zalagao se za očuvanje Jugoslavije. Je li ni to nije tačno, gospodine Kroatija 061?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Zalagali ste se za to da Srbi iz Hrvatske i Srbi iz Bosne i Hercegovine imaju pravo da ostanu u Jugoslaviji, znači u državi, onoj Jugoslaviji kakvu ste vi preuređivali. To je bilo vaše javno zalaganje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je ...

SVEDOK C-062 – ODGOVOR: Ono šta ste u stvari činili bilo je da se na područjima na kojima su Srbi živeli, znači ne samo gde su činili većinu, već gde su činili i manjinu, da izazivate incidente ili rasporedite Jugoslovensku narodnu armiju da biste te teritorije nasilno zadržali u toj državi koju ste stvarali mimo odluka većine u republikama u kojima su se te teritorije nalazile. Vi ste proizvođenjem incidenata i vođenjem rata podsticali i Sloveniju i Hrvatsku da izađu iz Federacije, odnosno da ne uđu u tu državu koju ste vi stvarali. Ja sam tako razumjevao vaš koncept.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Drugi nisu tako razumevali, a to kako ga vi razumevate u uslovima i okolnostima u kojima se danas nalazite mene zaista ne čudi. Ali da budemo malo sad specifičniji u vezi sa tim vašim optužbama na izmišljanju opasnosti kojima je bio izložen srpski narod u Hrvatskoj. Vi ste, naime, ovde u glavnom ispitivanju tvrdili, čak je bio i prikazan jedan insert iz tog filma o Špegelju, da je film o Špegelju falsifikat. Da je to Savezni sekretarijat za narodnu odbranu puštao kao nekakvu propagandu, dakle, da

bi se podstakli sukobi, da je to bila najobičnija propaganda. Pa mi molim vas, odgovorite da li onda znate iz kojeg su naoružanja, ako je to bio falsifikat, pucali upravo na tu istu JNA po Hrvatskoj, i na Srbe u Hrvatskoj? I da li su i te vojnike i te vaše sugrađane ubijali iz nekakvog falsifikovanog oružja o kojem ste čuli i gledali u ovom falsifikovanom filmu o Špegelju?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam rekao o filmu o Špegelju dvije stvari. Prvo, da nisam čuo, odnosno da sam čuo da je Špegelj demantovao neke navode iz tog filma koji su o njemu rečeni. I drugo, ja sam rekao, i mogu ponovo da to kažem, da je taj film izazvao zastrašujući efekat na srpski narod, pogotovo na srpski narod u Hrvatskoj i u Kninu jer je u tom filmu, preko tog filma rečeno da će hrvatska vlada poklati Srbe u Kninu, pobiti oficire Jugoslovenske narodne armije, njihove supruge, da će to biti jedna klanica. To je izazvalo strašan efekat i neprijateljstvo prema hrvatskoj vladi. A hrvatska vlada, odnosno njena specijalna policija i posebno jedinice garde su upotrebljavale pravo oružje protiv oružanih formacija Jugoslovenske narodne armije i svih onih formacija koje su bile pod njenom kontrolom.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, to je bila jedna propagandna kampanja da se uplaše Srbi? Ili predočavanje, od strane tadašnjeg saveznog Ministarstva odbrane, opasnosti koja pretil zbog ilegalnog naoružavanja, i pretnji i talasa nacionalizma u Hrvatskoj i nasilne secesije? Vi to tvrdite, je li tako?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tako plasirane informacije izazvale su neprijateljstvo srpskog naroda u Hrvatskoj prema hrvatskoj vladi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, sobzirom da je druga strana izvukla iz konteksta samo jedan segment, kratak segment tog filma koji čak ne ide naživo nego je slika fiksirana, a čuje se glas, ja ću sad da vam pustim sa tog istog filma koji je druga strana ovde dala u dokumentaciju takođe jedan kratak segment. Pustiću samo neke druge delove koji svi zajedno ne traju više od dva minuta. Pa molim vas, da vidimo taj falsifikat i tu ...

SUDIJA MEJ: Možete li nam date broj dokaznog predmeta?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: To je kasete sa Špegeljkom.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Dokazni predmet 352, tabulator 170.

SUDIJA MEJ: Hvala, da pogledamo.

(Video snimak)

Novinar: *Iste noći kada se odvijao prethodni razgovor, osam šlepera "Čazma-transa" sa oružjem i municijom namenjenim terorističkoj vojsci HDZ-a, oko 2.00, 20. oktobra prelaze našu granicu ... "*

(Kraj video snimka)

prevodioci: Izvinjavam se, ali prevodilačka kabina nema transkript ovog razgovora.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dakle, ovde vam je ilegalni uvoz oružja iz Mađarske. Pogledajte sad uživo Špegelja šta kaže.

(Video snimak)

Martin Špegelj: *Ima ukupno u Petoj armijskoj oblasti oko 9.000 starješina.*

Osoba 1: *Da?*

Martin Špegelj: *Tu su i vojni službenici i muzičari i šta ja znam. To je 9.000 i 18.000 vojnika. Znači, na celoj teritoriji Pete vojne oblasti, to je Slovenija, cela Hrvatska i deo Bosne, mi imamo sada 80.000 naoružanih sa "Kalašnjikovima" (Kalashnikov)... Pa nek je samo 10.000 njih naoružanih ...*

Osoba 1: *Po to se išlo u Mađarsku (Hungary). To nema kod nas*

Martin Špegelj: *Armija nema šta da traži. Biće posećena do Boga. Meni je sada problem vas zaštititi, vas dvojicu. Ne od vojske, nego od drugih ...*

Osoba 1: *A u pičku materinu ...*

Martin Špegelj: *Svaki oficir je pokriven sa petoricom u Virovitici i svi će biti posećeni još kod kuće.*

Osoba 1: *Sada ćemo dati spisak. Ostale sutra dobijate ...*

Martin Špegelj: *Ja moram sada brzo da kažem ovim frajerima da će to biti Virovitica, koga da izdvoje, koga ne. Nema govora. Niko živ ne sme da napusti kasarnu. Znam da ...*

Osoba 1: *Ja znam kad mi recimo pravimo ...*

Martin Špegelj: *To nema govora. Niko živ ne sme doći do kasarne. Niko.! Ja znam kad mi, recimo, pravimo ovde... Na ulici vojnik, bilo ko, kurir, džip i šta ja znam ...*

(Kraj video snimka)

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Kraj. Dakle, samo kratak insert. Ovo su originalni snimci koje je snimila, kako je tada objašnjeno, Vojna obaveštajna služba. Špegelj nesumnjivo govori, čak mu je posle toga suđeno u Zagrebu. Videli ste u prvom delu ilegalni uvoz oružja iz Mađarske sa tovarnim listovima, dokumentacijom i tako dalje. Vi ste u jednom ovde od svojih, sad da ne identifikujem taj razgovor jer će opet tražiti zatvorenu sednicu, tvrdili kako sam ja vas naoružao neakvim oružjem iz Mađarske. Cela Jugoslavija zna ko je uvezio oružje iz Mađarske i ko se naoružavao iz Mađarske. Odgovorite mi, da li ste ikad vi dobili kakvo oružje iz Mađarske?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Vi ste oko 20. aprila 1991. godine rekli da ste za nas kupili 20.000 komada oružja u Mađarskoj. Što je meni bilo čudno i pomalo smešno jer upravo je javnost bila obaveštena na ovakav način da je oružje u Mađarskoj kupovala Vlada Hrvatske.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa i meni je ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: I kasnije sam saznao u stvari da to nije tačno, to da ste to oružje kupili u Mađarskoj već ste oružje davali iz magacina Teritorijalne odbrane Srbije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa i meni bi bilo i čudno i smešno, takva budalaština o kupovanju od strane Srbije oružja u Mađarskoj. A drugo, zar ste zaboravili ono šta ste sami rekli, da ste se snabdevali oružjem iz magacina Teritorijalne odbrane u Krajini i iz magacina Teritorijalne odbrane u zapadnoj Bosni? Čak ste navodili i ime potpukovnika koji vas je snabdevaao oružjem, koji je raspolagao magacinom Teritorijalne odbrane negde u okolini Bihaća ili ne znam gde drugo. Zar ste i to zaboravili?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam rekao da smo se, da su Srbi u Krajini naoružavani iz dva izvora. Jedan je bio iz Srbije, preko DB Srbije, a drugi je bio od JNA na prostoru Krajine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, vi tvrdite da niste rekli da ste se oružjem snabdevali iz magacina Teritorijalne odbrane u Krajini i u Bosni nego da ste se snabdevali isključivo od JNA i Srbije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pomenio sam, što se tiče Krajine i Bosne, region Bihaća. Aerodrom "Bihać" se nalazi na teritoriji dijelom Bosne i Hercegovine, a delom se nalazi na teritoriji Hrvatske, odnosno Krajine. Gdje se tačno

nalazi baza aerodroma Bihać, ja precizno ne znam. Rekao sam da postoje dva pravca snabdjevanja oružjem prema Krajini koja su išla iz Srbije. To je bio, jedan je bio Grahovski pravac, a drugi je bio preko Bosanskog Novog.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, znači niste se snabdevali iz magacina Teritorijalne odbrane u Krajini, niste se snabdevali iz magacina Teritorijalne odbrane u bihaćkoj regiji nego ste se snabdevali od Srbije i JNA. Je l' to vi tvrdite?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: JNA nas je snabdjevala oružjem, koliko ja znam, znači konkretno iz rejona Bihaća, "Sveti Rok". A delom je i Kninski korpus delio oružje, ne znam tačno odakle. To je ono što ja ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa jeste li vi organizovali demonstracije pred sedištem Kninskog korpusa, da tražite da vam se podeli oružje, pa je vojska odbila da vam da oružje? Je li tako bilo ili nije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Prve demonstracije pred Kninskim korpusom bile su u januaru mjesecu 1991. godine, povodom incidenata koji su se dešavali na području Vrlike, hapšenja nekih ljudi od strane hrvatske policije. Demonstracije su bile pred Kninskim korpusom oko blokade prolaza između Knina i Cetine, zbog sahranjivanja jednog pokojnika koji je u nerazjašnjenim okolnostima umro, ili je bio ubijen u Šibeniku, a trebalo je da bude sahranjen u Cetini. Na koje tačno konkretno mislite?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pa mislim, na primer, na deo onog izveštaja koji smo čitali na zatvorenoj sednici ... Ovo je koliko shvatam otvorena sednica, je li tako?

SUDIJA MEJ: Da, otvorena sednica. Dakle, bavite se samo onim čime se možete baviti na otvorenoj sednici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja imam u vidu da je otvorena. Dakle, deo onog izveštaja koji spada u dokumentaciju druge strane i koji sam ovde citirao u vezi sa vašim aktivnostima, gde se pominju upravo te aktivnosti na koje je reagovao general Mladić veoma ispravno i u skladu sa pravilima službe i nastojao je da ih onemogući. O tome govorim i to piše u tom izveštaju iz Kninskog korpusa.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ovde je bilo citirano nekoliko izvještaja Mlađića, čini mi se Drugoj armiji u Sarajevo u 1992. godini. Ne znam tačno na koji mislite izvještaj.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da ne bi prelazili ponovo na zatvorenu sednicu, da završimo bar ovo oko Špegelja. Da li je ovo falsifikat, ovo šta ste sada videli, kad Špegelj govori da imaju 80.000 ljudi naoružanih "Kalašnjikovima" i kad nabraja nekoliko hiljada oficira Vojske Jugoslavije koje treba pobiti, da niko živ ne dođe do kasarne i tako dalje, i tako dalje, i tako dalje? Evo, videli ste ovde par tih inserata. Je li to falsifikat i propaganda Saveznog sekretarijata za narodnu odbranu ili kako vi kažete, moja propaganda? Ja sam to gledao kad i vi, ali to očigledno nije bila nikakva falsifikovana traka. Je l' vi i dalje tvrdite da je to falsifikat?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: U to vreme mi smo svi vjerovali i ja da je to istina i da će biti veliki pogrom, stradanja i klanica Srba od strane hrvatske vlade. Ja sam samo rekao da je Špegelj javno, i hrvatska vlada demantovala neke navode iz ovoga filma. A da li je falsifikat ili nije i pozadina i kako je do njega došlo, ja to ne znam. Ja samo govorim kakav je on efekat imao na Srbe u Krajini, i u Kninu posebno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U filmu o Špegelju nikakav Knin nije pominjan. I vaša tvrdnja da je u filmu o Špegelju bilo montirano kako Špegelj preti Srbima u Kninu nije istina ...

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da li je govorio Špegelj ili Boljkovac, tačno ne znam. To je bio razgovor između Špegelja i Boljkovca.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, ono šta je rekao gospodin Milošević nije tačno. Mi smo u sudnici pustili jedan deo u kome se spominje Knin i da ljudi tamo treba da budu poklani.

SUDIJA MEJ: Ne sećam se, ali mogli biste da nam kažete u kom tačno delu se kaže. Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dakle da li smatrate da su događaji na Miljevačkom platou, na Masleničkom mostu, u Ravnim Kotarima, u

Perući, Zemunik, Borovu Selu, Medačkom Džepu, Gospiću, Pakracu, Petrinji, Vukovaru, pa onda "Bljesak", "Oluja", jesu li oni bili falsifikat ili kako vi uglavnom govorite proizvod nečije mašte ...

SUDIJA MEJ: To uopšte nije razumno pitanje. Kako to uopšte može da bude falsifikat? Nema nikakvog smisla proći kroz čitav taj niz događaja i onda pokušati postaviti pitanje sa tim u vezi. Molim vas, preformulišite u vezi sa tom konkretnom stvari šta zapravo želite da pitate svedoka, a onda ćemo posle toga da napravimo pauzu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa upravo želim da ga pitam kako može da tvrdi da su Srbi u Hrvatskoj bili uznemireni propagandom koja je dolazila iz Beograda, a ne stvarnim događajima, hapšenjima, ubistvima, diskriminacijom, otpuštanjima, pritiscima i svim onim šta im se dešavalo pod udarom nove hrvatske vlasti od trenutka njenog stupanja na scenu, pa čak i pre toga, u talasu nacionalizma koji je zahvatio Hrvatsku?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Srbi su bili zastrašeni od namjera hrvatske vlade, od namjera kako ste ih vi pre svega predstavili, te namjere. Drugo, zbog incidenata koje ste vi sprovodili i kontrareakcija hrvatske vlade na te događaje i posebno zbog rata koji ste vodili, i iz straha od odmazde za događaje koji su se desili u tom ratu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro ...

SUDIJA MEJ: Ne, sada ćemo da napravimo pauzu, već je prošlo 12.15. Godspodine Najs (Nice).

TUŽILAC NAJS: Samo jedno kratko administrativno pitanje. Lista svedoka koja je dostavljena prošle nedelje mora malo da se izmeni, jer jedan svedok nije na raspolaganju, tako da ćemo o tome da uputimo pismo optuženom do kraja današnjeg radnog dana. Bilo bi veoma dobro i od pomoći ako bi mogli da znate hoće li da bude vremena za svedoke u petak. I što ranije budemo to znali, moći ćemo da napravimo bolji plan, da u potpunosti iskoristimo vreme.

SUDIJA MEJ: Hvala. Pauza od 20 minuta.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Izvolite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pretpostavljam da smo na otvorenoj sednici, gospodine Mej.

SUDIJA MEJ: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste u vašem iskazu koji ste dali istražiteljima nekoliko puta naglasili da uglavnom dajete slobodne interpretacije. To sam mogao da vidim na onim vašim kasetama. Je li tako?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam odgovarao na pitanja.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, govoreći o tome da dajete slobodne interpretacije, da li to znači da se ne sećate svega precizno, jer ste svedočili o događajima od pre 12 godina. Je li tako?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Govorio sam o svemu onome čega se precizno sećam. I govorio sam o mojim opservacijama naknadno, o mojim pogledima i sa distance na te događaje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, vaš je ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ali je traženo od mene ipak prevashodno da govorim o onome o čemu se sjećam, čega se sjećam iz tog vremena.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Vi tvrdite da sam ja komandovao Jugoslovenskom narodnom armijom. A da li je vama poznato ko je bio vrhovni komandant Jugoslovenske narodne armije, evo te 1990. i 1991. godine, pa ćemo ići posle dalje?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Formalno i pravno, znači trebalo je da bude vrhovni komandant Predsedništvo SFRJ. Međutim, ja sam shvatio da ste od jula meseca 1991. godine vi preuzeli Vrhovnu komandu nad Jugoslovenskom narodnom armijom i da ste njom komandovali preko Predsjedništva, "krnjeg Predsjedništva" Jugoslavije. I imao sam saznanje da ste imali i tesnije kontakte sa štabom Vrhovne komande, odnosno Generalštabom, sa generalima Kadijevićem i Jovićem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sa generalima Kadijevićem i Jovićem? Dobro.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pardon, Kadijevićem i Adžićem.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, a da li znate da i pre nego što sam ja došao na funkciju, da je postojao komandni kadar vojske koji su došli do tih svojih visokih činova generala, pukovnika i tako dalje i koji su činili čitavu tu strukturu vojske?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Šta je pitanje?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa da je cela ta struktura o kojoj vi govorite bila uspostavljena pre nego što sam ja došao na funkciju.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Koliko ja znam, general Kadrijević je bio 1990. godine savezni sekretar za narodnu odbranu, i 1991. godine. Znam da je general Adžić bio načelnik Generalštaba JNA. Predsjednik Predsjedništva Borisav Jović je postao 1990. godine i bio do maja 1991. godine. Sejdo, čini mi se da je Bajramović izabran tu ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ne moramo sada da preciziramo te datume, doći ćemo na to.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jugoslav Kostić i Branko Kostić. Branko Kostić je izabran u Predsjedništvo negde iza marta, znači on je prihvaćen od skupštine krajem maja 1991. godine. Znači skupština je, ti su ljudi od tog vremena, znači od maja 1991. godine, Branko Kostić, Borisav Jović, Sejdo Bajramović i Jugoslav Kostić, to su bili članovi Predsjedništva Jugoslavije. Oni su bili takozvano "krnje Predsjedništvo" od oktobra mjeseca 1991. godine, krnje jer ostali članovi Predsjedništva nisu učestvovali u radu Predsjedništva. Znači, nije učestvovao u radu predsednik Predsjedništva tadašnji i druga trojica članova Predsjedništva iz drugih republika. Znači, to je bila zajedno sa vama Vrhovna komanda JNA.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Opšte je poznato ko je bio u Predsedništvu Predsedništva Jugoslavije. A da li vam je poznato da kada su formirane te vojne oblasti u Jugoslaviji, ukupno četiri strategijske grupacije, armijske oblasti, u tri su za komandante bili postavljeni Hrvati? Bili su general Špegelj, general Lukežić, general Grubješić, a samo u jednoj je bio Srbin, general Avramović. A Ratno vazduhoplovstvo i protivvazdušnu odbranu takođe je vodio Hrvat, Tus. Da li se sećate toga?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja se sjećam ljudi o kojima sam ovde govorio. Ko je pre toga bio na kojim funkcijama, ja ih ne znam sve. Ja sam upoznao generala Rašetu, zatim komandanta Zagrebačkog korpusa, Kninskog korpusa. Znam da je u Kninskom korpusu tada bio takođe u maju mjesecu

komandant bio Makedonac Trajčevski, načelnik štaba je bio Slovenac, a načelnik artiljerije je bio Hrvat. Ali tokom leta 1991. godine na ta mjesta su sve došli Srbi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, da li znate da je od momenta otpočinjanja oružane secesije u Sloveniji i Hrvatskoj, komandant vojne oblasti u Zagrebu, čiju su zonu odgovornosti činile i teritorija Slovenije u celini i najveći deo Hrvatske i deo Bosne i Hercegovine, bio general Konrad Kolšek?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Iz medija znam da je obavljao tu funkciju. Međutim, ja znam za generala Rašetu koji je, nisam siguran da li je bio zamjenik u štabu komande te Pete vojne oblasti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ja vas pitam za komandanta vojne oblasti. A istovremeno, na dužnosti komandanta Prve vojne oblasti u Beogradu, znači najveće vojne oblasti, nalazio se Makedonac Aleksandar Spirkovski, general Spirkovski. Je li tako?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Znam da je general Spirkovski jedno vreme bio komandant u Kninu, a da je kasnije bio na dužnostima u Beogradu, a tačno na kojim, ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, da li znate da je na položaj komandanta Ratnog vazduhoplovstva i PVO-a posle generala Tusa opet došao Hrvat, general-pukovnik Zvonko Jurjević?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Iz medija sam čuo za tu dvojicu generala. Ne znam tačno u kom su periodu obavljali svoje funkcije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa da li znate da i Kadrijević i Brovet i Adžić i ostali koje ste nabrojali uopšte nisu bili kadar iz Srbije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Znam iz priča da je general Kadrijević rodom iz Imotskog, a da je general Adžić poreklom iz Hercegovine, čini mi se.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa da li je vama onda logično i normalno da te ljude nisam postavljao ja na ta značajna mesta u okviru vojske, odnosno ne Vojske Jugoslavije nego još uvek Jugoslovenske narodne armije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Vi ste meni rekli, u julu mjesecu 1991. godine, pitali ste gde da rasporedite vojsku. Znači vi gdje da rasporedite vojsku, znači vi ste se postavili kao komandant vojske.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To ste vi rekli.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To nije istina.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je istina.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa vi možete sad da tvrdite bilo šta da je istina šta nije istina, jer ja nisam mogao raspoređivati vojsku, to je sigurno. A osim toga, postoji čitav niz mesta, funkcija u okviru vojske koje su zauzimali ljudi koji su na ta mesta došli pre nego što sam ja izabran za predsednika ...

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, prekinuću vas. Svedok je svedočio, vi to osporavate, tvrdite da to nije tako. Nema svrhe ponovo da se time bavite kako biste vi tvrdili ono šta tvrdite. Vi ćete imati priliku da izvedete svoje dokaze i onda će Pretresno veće da donese odluku o tome šta je istina, a šta nije. Nema svrhe raspravljati se sa njim da li on govori istinu ili ne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je tačno, dakle, da je još te 1990. godine predsednik Predsedništva bio Slovenac Janez Drnovšek?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Do 15. maja 1990. godine čini mi se da je Drnovšek bio predsednik Predsedništva. Iz medija znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A 1990. i 1991. godine, za koju tvrdite da sam ja komandovao vojskom, postojalo je Predsedništvo na čijem čelu je bio pored Drnovškera jedno vreme i Stipe Mesić. Je li tako?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Od maja meseca 1990. godine do kraja maja ili ne znam tačno kog datuma, da li je to bio maj ili jun 1991. godine, predsednik Predsedništva bio je Borisav Jović, a nakon krize sa izborom predsednika Predsedništva, bio je Stipe Mesić, do jeseni. Ne znam tačno do kada, do jeseni 1991. godine kada je on prestao to da bude, odnosno kada je Hrvatska stupila u nezavisnost.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a da li znate da je postojao savezni sekretar za narodnu odbranu koji je u to vreme o kojem vi govorite bio Veljko Kadijević? Dakle, čovek koji je bio takođe u vojsci, u vojnom vrhu, a bio je kadar iz Hrvatske.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Za saveznog sekretara za narodnu odbranu Veljka Kadijevića znam. Sa njim sam se i lično sreo, mislim da je to bio kraj novembra, možda početak decembra 1991. godine kada je rekao da će JNA u vezi Vensovog plana povlačenja iz Hrvatske poštovati političku odluku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I ispravno vam je rekao. A da li vam je poznato da su u toku čitave te 1991. godine vršene velike provokacije i maltretiranja prema pojedincima, jedinicama i objektima JNA u Hrvatskoj? Ne govorim, dakle, izolovano o Krajini nego govorim o celoj Hrvatskoj.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Kriza je počela u januaru mjesecu 1991. godine nakon što je Predsedništvo SFRJ donelo odluku o razoružavanju paravojnih formacija u Hrvatskoj. Nakon objavljivanja afere Špegelj preko medija, počela su hapšenja. JNA, odnosno ustanove JNA nadležne za to su privodile, podizale su optužnice i privodile na suđenje pojedine funkcionere Vlade Hrvatske. Mislim da je dvojici suđeno, a da Špegelj nije bio dostupan. I da su od tog trenutka počele demonstracije u Hrvatskoj protiv JNA. Kasnije je bilo blokiranja kasarni, a u avgustu mesecu je počeo otvoreni rat između Jugoslovenske narodne armije i oružanih formacija hrvatske vlade.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro da li su vam poznati pokušaji Predsedništva SFRJ da zaustave eskalaciju, na primer, na sednici od 22. jula 1991. godine na kojoj je prisustvovao i Tuđman, tražilo se da se obustave sva neprijateljstva?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Znam da je dogovoren prekid neprijateljstva bio dogovoren i da je formirana komisija na čijem čelu je bio Branko Kostić. I ta je komisija i članovi te komisije su odlazili u Hrvatsku i u Krajinu i u Slavoniju da bi se utvrdilo primirje, da bi se poštovalo primirje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da se prvi ozbiljan sukob između jedinica JNA i tog Zbora narodne garde se dogodio u Dalju 1. avgusta 1991. godine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Znam da su bile borbe u Dalju. Tačno kako je tamo bilo ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li vam je poznato da je taj Zbor narodne garde je bio paravojna ilegalna formacija ili nije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Zbor narodne garde je bila oružana formacija Republike Hrvatske.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a da li vam je poznato da je Vladimir Šeks, predsjednik Kriznog štaba za Istočnu Slavoniju i Baranju u avgustu 1991. godine obavestio javnost da se jedinicama JNA ukida snabdevanje strujom, vodom, hranom i tako dalje?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Za te događaje znam. I nije samo Šeks o tome govorio već i drugi su to govorili iz hrvatske vlasti i to su i uradili.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da su vojni objekti i jedinice bili stalno izloženi oružanim provokacijama i napadima?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Najprije je postojala blokada. A sukob je... Ne znam za sve objekte, ali znam da je... Da su bili blokirani objekti JNA, garnizoni JNA u Šibeniku, Zadru, Sinju, Splitu. Poznata je medijska priča o događajima u Varaždinu, Bjelovaru. Zatim postoje televizijski snimci oko prvih blokada i demonstracija oko kasarni u Zagrebu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li je očigledno znači, sad ste pomenuli jedan čitav niz gradova širom Hrvatske, a da li je očigledno da je prekid snabdevanja kasarni i drugih vojnih objekata strujom, vodom, hranom i stalni napadi, da su doveli čak u pitanje i fizički opstanak pripadnika JNA?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Bila je blokada. Kakvo je tačno stanje bilo u garnizonima ja ne znam, ali oni su bili pod blokadom, koliko se znalo u to vrijeme.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li smatrate da su jedinice JNA bile prinuđene da nastoje da izađu iz te blokade i da odgovore na te napade?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Koliko je meni poznato, neke jedinice JNA su išle u deblokadu tih garnizona, kao što je bilo u Zadru, deblokada garnizona Zadar, deblokada garnizona Šibenik i deblokada garnizona Sinj. To je JNA objavljivala, znači poduhvate prema teritoriji Hrvatske i poduhvate protiv hrvatske Garde je obrazlagala potrebom deblokade tih garnizona ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa da li ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Za ostala područja ja ne znam tačno kako je bilo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vi smatrate da je objašnjenje da je neophodno deblokirati garnizone koji su bili blokirani bilo ispravno objašnjenje ili izmišljeno objašnjenje?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je bilo objašnjenje JNA.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate da je konačno novembra 1991. godine, kad su te sve kasarne, čitav niz širom Hrvatske bio u blokadi i kad je došlo do sukoba, došlo do potpisivanja onog sporazuma u Igalu o prestanku neprijateljstava i o potrebi da svako obustavi bilo kakva oružana dejstva, da bi se moglo sesti za sto i naći mirno rešenje? I to u prisustvu lorda Karingtona (Peter Carrington), tada u Igalu, u novembru 1991. godine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Koliko je meni poznato, bilo je mnogo sporazuma o prekidu neprijateljstava. Poslednji je valjda dogovoren u Sarajevu. I vi ste na nekim učestvovali, odnosno čini mi se taj dogovor u Ženevi (Geneva), koji se pominje u to vreme, i saglasnost na Vensov plan je podrazumjevalo prekid neprijateljstava prethodnih.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ali taj prekid neprijateljstava u novembru prethodi ovim pitanjima o kojima smo ranije govorili, vezanim za Vensov plan. Ja bih hteo da pustim jednu audio kasetu koju vi nazivate presretnuti razgovor, samo da vidite u kojoj meri ona potvrđuje koliko je tačno ovo o čemu govorim. Ona je već u kabini i molim da se pusti. Razgovor je između tadašnjeg hrvatskog predsednika Franje Tuđmana i saveznog sekretara za narodnu odbranu generala Kadijevića.

(Snimak presretnutog razgovora)

Veljko Kadijević: Marković je poražen na sjednici vlade, e toliko isto da znaš.

Franjo Tuđman: Znam.

Veljko Kadijević: Jer on je jedan šarlatan koji je neznalica u svakom pogledu i koji je pao na svim ispitima i onda uvijek traži načina da bi drugoga okrivio za ono što je on uradio.

Franjo Tuđman: Pa u tom pogledu mogao bi se podnjeti. Nego reci mi molim te ...

Veljko Kadijević: Nego da se mi vratimo na ovo. Je l' se može uspostaviti mir ili ne? Ja više nemam kad da čekam, ja nemam, a nemaš ni ti.

Franjo Tuđman: Jasno.

Veljko Kadijević: Daj tu ako može... vatru obustavite do 10.00... U Šibeniku... Koja traje. I drugo, ako se mogu deblokirati kasarne, vojne i ostalo, do 12.00. Ako se to uradi Franjo, onda mi sutra se posle toga možemo dogovoriti, sutra nastavljamo ono što smo u lgalu počeli.

Franjo Tuđman: Da ...

Veljko Kadijević: Ako se to ne može uraditi, onda se ti... Nas dvojica više neće-mo čuti. Eto, to je potpuno čisto i izvesno.

Franjo Tuđman: Jasno. Znaš šta bismo možda trebali... Trebali bismo možda nać' neke... I daj možda da to pokušamo prije nego što se nađemo faksom na neki način da utvrdimo i zbog Hrvatske i zbog armije, da se utvrdi taj... Pismeno primirje koje znači dogovor o rješenje armije na način kako to odgovara suve-renoju hrvatskoj vlasti, a da se, ovaj, zaštite interesi armije, da se zaštite životi pripadnika armije i tako dalje ...

Veljko Kadijević: Da li to znači, Franjo, da ti prvo, drugo stavljaš na prvo mje-sto, a prvo na drugo?

Franjo Tuđman: Ne, ne stavljam, samo mi je ...

Veljko Kadijević: Pa mi smo se dole sa tim starim mudrim Karingtonom dogovo-rili koji je pravi red poteza.

Franjo Tuđman: Jesmo se dogovorili ...

Veljko Kadijević: Ako ćemo ostati kod njega, ja jesam... Ako nismo, prekinimo svaki dalji razgovor.

Franjo Tuđman: Dobro Veljko, ja jesam da ostanemo kod njega, a šta onda ako to nismo u stanju da ostvarimo, idemo onda u ...

Veljko Kadijević: Koje ako nismo u stanju da ostvarimo?

Franjo Tuđman: Pa recimo u slučaju ako se to u Šibeniku pogorša ...

Veljko Kadijević: Ja mogu garantirati da neće jedan jedini metak biti opaljen, neka prestanu pucati.

Franjo Tuđman: Da

Veljko Kadijević: I imamo rok do 10.00. Molim te, do 10.00 nek' se obustavi vatra, do 12.00. Sutra nastavljamo razgovore, za sve će se rešenje naći, svako je pametnije od rata. Ako si za to... Ako nisi u stanju, kaži nisi u stanju. Ako nećeš, to je tvoja stvar ... Onda idemo svako svojoj liniji, pa šta bude.

Franjo Tuđman: Onda će biti katastrofa.

Veljko Kadijević: Pa naravno.

Franjo Tuđman: Onda će biti katastrofa.

Veljko Kadijević: Naravno, to za... Naravno, ja ovo činim poslednji put, posled-nji put sa velikom odgovornošću koju nosim pred svakim. Kao što je nosiš i ti.

Franjo Tuđman: Veljko, trebalo bi izbeći to najgore.

Veljko Kadijević: E pa može se izbeći, a ne na način da jednu po jednu kasarnu mi davite i da pada i da na taj način vojska padne... To se dogoditi neće. Današnji dan je kritičan, današnji dan je međašni dan ...

Franjo Tuđman: Veljko, ja ću učiniti šta mogu za prekid te vatre.

Veljko Kadijević: Zaustavi prekid vatre u Šibeniku.

Franjo Tuđman: Da.

Veljko Kadijević: Zaustavi prekid vatre na svim mjestima i u 12.00... Do 12.00 nek' nam daju vodu i hranu i prolaze i sve što treba... Sutra sjedamo za stol i sve je otvoreno, sve, sve je otvoreno. A ako kroz taj stol ne možemo naći rešenje, onda ćemo se vratiti ratu ako treba.

Franjo Tuđman: Onda ćemo se vratiti ratu, a šta to znači?

Veljko Kadijević: Pa znači užas... Ali ja mislim da je ...

Franjo Tuđman: To znači užas, to znači razaranje.

Veljko Kadijević: Ja mislim da ćemo za stolom naći rešenja. Jer kad ne bih u to vjerovao, onda ne bih ni razgovarao sa tobom već od sinoć tri puta. Kao što vjerujem da činiš i ti ...

Franjo Tuđman: 'Ajde pokušajmo. Pokušajmo izbjeći najgore, jer to bi bilo katastrofalno... Ne samo pucanje.... Za razaranje.

Veljko Kadijević: Naredi prekid vatre. Obustavi, on teče sada u Šibeniku.

Franjo Tuđman: Da.

Veljko Kadijević: Franjo, teče u Šibeniku, naredi prekid ili ako nisi u stanju... I onda još nešto da ti kažem... Ti kako god hoćeš. Ako ti Letica bude tamo radio, pa taj nema... Taj ti je gori od onog Špegelja koji ti je zamrsio, zamrsio čorbu. To mi vjeruj, a ti sad kako god hoćeš ...

Franjo Tuđman: Ja ...

Veljko Kadijević: Nije samo on, ne... To je sve tako... Jesi vidio, ako se ne varam ti si mi samo spomenuo da se ni Grubišić nije vratio, je li?

Franjo Tuđman: Molim?

Veljko Kadijević: Da, ali Grubišić nije Letica.

Franjo Tuđman: Da.

Veljko Kadijević: Grubišić nije Letica, ja ne ulazim u to što se Grubišić nije vratio, ja znam zašto se nije vratio. I kad je otišao, znao sam da se neće vratiti.

Franjo Tuđman: Da.

Veljko Kadijević: A Božo, ja... Neka njemu služi na čast to.

Franjo Tuđman: Da.

Veljko Kadijević: Nek' mu služi na čast.

Franjo Tuđman: Znam, ali to ti je... Kao što vidiš, iz toga možeš zaključiti da je to jedno opće raspoloženje, je l'?

Veljko Kadijević: E pa sad, ako je opće raspoloženja da ratujemo, onda izvolite, ratovaćemo. Ja samo tražim prekid vatre, ništa drugo ...

Franjo Tuđman: Da.

Veljko Kadijević: Ono što smo potpisali ...

Franjo Tuđman: Da.

Veljko Kadijević: I posle toga razgovore. Ništa drugo.

Franjo Tuđman: Dobro, u redu.

Veljko Kadijević: Molim?

Franjo Tuđman: Ja idem da u tom pogledu djelujem, ali ti razmisli možemo li i na koji način da iz toga iz tog pakla izađemo.

Veljko Kadijević: Molim Franjo, u 10.00, do 10.00 neka bude prekid vatre apsolutni, apsolutni prekid vatre... I dozvoli da ljudi mogu živjeti, da ne crkavaju bez vode i od ovog... Inače će oni mene smjeniti i kad bi to uradili... Neće me oni smjeniti, ja ću podnijeti ostavku, ali, naime, ja neću nego bi li ti dozvolio da umiru na takav način, onda to ja ne bih pod nikakav... I sad to maslo koje priprema Ante Marković, a to maslo je opasno, na to maslo bi se mnogi iskovali ... To je jedan kurvin sin koga ti dobro znaš.

Franjo Tuđman: Da.

Veljko Kadijević: Koji je meni dolazio, ja sam ti to puno puta rekao, treba pobiti ovu dvojicu, pa smo rešili stvar.

Franjo Tuđman: Ja, ja.

Veljko Kadijević: A onda je tad dodao i mene.

Franjo Tuđman: Da, da.

Veljko Kadijević: I onda je on, jer njega nije bilo tamo kod potpisa onoga ...

Franjo Tuđman: Ja, ja ...

Veljko Kadijević: Jer ga niko ne tretira.

Franjo Tuđman: Da, da.

Veljko Kadijević: E pa, to ti je to.

Franjo Tuđman: Dobro, Veljko.

Veljko Kadijević: U redu. Ajd' zdravo.

(Kraj presretnutog razgovora)

SUDIJA MEJ: Samo trenutak jedan, samo trenutak, gospodine Miloševiću. Pre svega, hteo bih da se zahvalim prevodiocima što su uspeali da obave veoma težak posao. Ali, ova traka nije do sada bila ponuđena, pretpostavljam.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Ne, nije.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, da li želite da ova traka postane dokazni predmet?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Da.

SUDIJA MEJ: U redu. Molim da se odredi sledeći broj, a mi ćemo da zatražimo transkript.

sekretar: To će biti dokazni predmet Odbrane broj 62.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, nesumnjivo je da se razgovor vodi nakon sastanka i potpisivanja dogovora o prekidu vatre sa lordom Karingtonom. Nesumnjivo je. Je li to nesumnjivo, gospodine Kroacija 061?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja u ovom sporazumu nisam učestvovao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, da li je nesumnjivo da se razgovor vodi sobzirom na opštu blokadu kašarni JNA u Hrvatskoj, o odnosima Hrvatske i JNA?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Iz razgovora sam mogao zaključiti da se radi o blokadi kasarne i to o Šibeniku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Govori se i o drugim kasarnama, govori se o blokadi kasarni i o tome da se davi jedna po jedna, isključenjem struje, vode, blokadom da se ne može doturiti hrana i tako dalje. I traži se deblokada i traži se, kao što vidite od strane generala Kadijevića, samo da se poštuje dogovor potpisan sa, kako on kaže, starim mudrim lordom Karingtonom. Je li tako ili nije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je sadržaj razgovora, čini mi se, ovoga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je jasno iz toga da general Kadijević naglašava da je svako rešenje pametnije od rata i da mu deblokiraju kasarne? Da li ste čuli to?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Čuo sam da tako Kadijević govori na ovoj traci, nešto slično tome.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li ste čuli da Kadijević garantuje da nijedan metak neće biti opaljen, neka prestanu da pucaju na vojsku? Jeste čuli to da kaže Kadijević?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da, na traci sam čuo.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li ste ga čuli da kaže: "Pa kad se prestane, kad se uspostavi prekid, za stolom će se naći svako rešenje"? Jeste i to čuli?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Čuo sam ceo razgovor.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa prema tome, ko se tu zalaže za prekid neprijateljstava i za mir?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja znam konkretno za događaje koji su se dešavali oko deblokade kasarni u Zadru gde je učestvovao general Vuković. Od njega sam lično čuo na koji je način vršio deblokadu i da je potpisao sporazum sa vlastima Zadra o izvlačenju snaga JNA iz Zadra, to znam konkretno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa da li ste čuli koliko puta se dogodilo da kad su se snage izvlačile da se po njima pucalo?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Sa tim nisam upoznat.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Nigde ni u Hrvatskoj, ni u Bosni, nigde niste čuli ni za Sarajevo, ni za Tuzlu, ni za razne druge događaje kad se pucalo po vojsci koja je izlazila iz kasarni, u normalnom poretku napuštala ta mesta?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Dve stvari sam čuo preko medija, jedna je bila oko, čini mi se, blokade transporta vojne opreme iz Zagreba koji je išao vozom. To su snage hrvatske vlade blokirale. I iz medija sam čuo za događaje u Sarajevu, oko izlaska štaba Druge armije iz Sarajeva. O tome je pričao general Kukanjac na televiziji.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, hajmo da se vratimo na ova druga pitanja koja se tiču upravo tih vremena o kojima vi iznosite nešto što nazivate svedočenjem. Da li je tačno da je upravo u tom periodu, 1990. i 1991. godina cela, da je tada predsednik vlade Jugoslavije bio Ante Marković, Hrvat?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To mi je poznato.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I da je Veljko Kadijević koga smo čuli na traci bio ministar odbrane u njegovoj vladi?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Savezni sekretar za narodnu odbranu je bio Veljko Kadijević.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate da je 1992. godine, kad je formirana SRJ, predsednik vlade Jugoslavije bio Milan Panić, dakle moj politički protivnik?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: U javnosti je bilo reči o tome da ste ga vi postavili na to mjesto.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa vi znate da je on bio moj politički protivnik, da ga je tada podržavao i tadašnji predsednik SRJ, da je on bio moj protivkandidat na izborima za predsednika Srbije 1993. godine.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je bilo kasnije, jer prema iskazima koji su se mogli čuti u to vreme, on se suprotstavio vama u vezi mira. On je bio za mir i na tome ste se konfrontirali politički.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, onda ćemo da ostanemo pri tome što vi tvrdite...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam to čuo, u to vreme govorilo se o tome i iz medija. Ja nemam lična saznanja o tome.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, pa kad nemate lična saznanja, ne vidim da neko ozbiljan može da tvrdi nešto o čemu nema lična saznanja. Ali sad da vas pitam, pošto je znači Vlada Jugoslavije, Savezni sekretarijat, vidimo koje su ličnosti i tako dalje, kakve onda Srbija ima veze, na primer, sa radnim zakonodavstvom u okviru Vojske Jugoslavije, kakve Srbija ima veze sa pravilnicima i premeštanjem raznih ljudi sa jednog radnog mesta na drugo? Vi ste čak ovdje doneli kao nekakav dokument, papir u kome se neka žena iz vašeg biroa dodeljuje na privremeni rad, civilno lice, na privremeni rad u Vojno-medicinsku akademiju, verovatno da vodi neku evidenciju u vezi sa bolesnicima, izbeglicama ili ranjenicima iz Krajine, kakve to veze ima sa nekakvim odlučivanjem u Srbiji o premeštanju neke žene iz vašeg Biroa u Vojno-medicinsku akademiju, u vojnu zdravstvenu ustanovu i tako dalje, i ko zna šta ste sve još doneli ovdje od tih papira? Kakve to veze ima?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Dve stvari. Prvo, od jula meseca 1991. godine ja sam shvatio, vi ste mi rekli, da ste vi vrhovna komanda JNA, a Štab Vrhovne komande činili su savezni sekretar za narodnu odbranu i Generalštab JNA. Za vrijeme SR Jugoslavije vi ste bili član Saveta, Vrhovnog savjeta

odbrane Savezne Republike Jugoslavije i *de facto* vodeća ličnost u tom savjetu, sobzirom da je tamo bio Lilić koji je bio vaš poslušnik, a ne znam koliko dugo je bio i Momir Bulatović.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, pre Lilića je bio Dobrica Ćosić. Je li i Dobrica Ćosić bio moj poslušnik?

prevodioci: Mikrofon nije uključen.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Pa izgleda da nije, da ste ga smjenili.

prevodioci: Prevodilačka kabina nije čula pitanje optuženog.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Znate li kada je Lilić došao za predsjednika, za predsjednika SR Jugoslavije?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Nakon što ste smjenili Dobricu Ćosića.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li znate da je on došao 1993. godine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tada ste smenili Dobricu Ćosića.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Ja vam ne govorim o promeni Dobrice Ćosića nego vam govorim da je Lilić došao 1993. godine za predsjednika Savezne Republike Jugoslavije i da mu je mandat trajao do 1997. godine, do sredine leta 1997. godine, dakle četiri godine.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je tačno po mom saznanju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa dobro, je li Dobrica Ćosić, znači do sredine 1993. godine ili do početka leta 1993. godine bio moj poslušnik? Pa svi se ovi događaji o kojima vi svi svedočite događaju do 1993. godine, gde ja navodno komandujem vojskom.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Vi ste postavili pitanje o 1991. godini, i dalje, vi ste postavili pitanje iz perioda SFRJ i perioda SRJ. Ja sam zato tako odgovarao na to pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa evo postavljam, dakle, pitanje iz perioda SFRJ, od Drnovšeka 1990. godine do Lilića sredinom 1993. godine. Kako sam ja to onda komandovao vojskom?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Komandovali ste od jula mjeseca 1991. godine lično, uticajem na, kako sam ja shvatao vas, na Generalštab, odnosno ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Po onome šta vi govorite, to sam ja vama objašnjavao kako ja imam uticaj na Generalštab. Je li tako? To vi tvrdite?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Vi ste postavili nekoliko pitanja, odnosno konstatacija. Prva je konstatacija bila sledeća, do jula mjeseca 1991. godine vi ste, i tokom 1990. godine i tokom 1991. godine, govorili, pominjali ste stalno da će JNA nas štititi, da će JNA štititi naše pravo da ostanemo u Jugoslaviji i da imamo pravo da se opredjelimo za Jugoslaviju i da je JNA garant toga. Vi ste u julu mjesecu 1991. godine izašli sa konstatacijom i sa pitanjem gde da postavite vojsku, znači JNA, gde da rasporedite JNA. Znači vi ste od tog trenutka pokazali da od tog trenutka vi možete komandovati vojskom, i da komandujete vojskom. Od tog trenutka. A što se tiče Predsjedništva Jugoslavije, ono je bilo delom blokirano, odnosno Predsjedništvo Jugoslavije činili su osam članova Predsjedništva, a od oktobra meseca samo četvorica. JNA se uključila u borbena dejstva, odnosno ušla je u rat protiv Hrvatske u avgustu mjesecu, a do tog vremena ona je odlukama Predsjedništva ili samoinicijativnom odlukom Borisava Jovića, to je negdje, negdje je on to objavio, da je on čak samoinicijativno naredio da se JNA angažuje u Pakracu početkom marta 1991. godine, kada je Predsjedništvo naknadno o tome donijelo odluku. Ali od jula meseca vi ste zajedno sa Jovićem i Kostićem, Sejdom Bajramovićem, Jugoslavom Kostićem bili Vrhovna komanda JNA. A Veljko Kadijević i Adžić i Generalštab su bili štab vaše Vrhovne, vas, znači Štab Vrhovne komande. Na taj način je funkcionisala JNA u to vrijeme.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Gospodine C-061, pa valjda vam je poznato koliko je to Predsjedništvo bilo u blokadi, upravo zato što je bilo četiri prema četiri i što nije moglo da donese odgovarajuće odluke.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To Predsjedništvo donijelo je odluku o stanju neposredne ratne opasnosti. Ja ne znam tačno koliko je članova Predsjedništva učestvovalo, ali to je bila legalna odluka iz početka oktobra 1991. godine, što je onda proizvodilo usvajanje neke određene pravne regulative i mogućnosti komandovanja. Znači, to znači da su i četvorica članova Predsjedništva mogli legalno komandovati Jugoslovenskom narodnom armijom, iako nema ostalih članova, u odsustvu ostalih. A vi ste bili šef toj četvorici ljudi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa vama je poznato da je to bilo jedno mrcvarenje Jugoslavije i pritisak velikih sila. A što se tiče toga da sam ja komandovao vojskom, da je sreće da sam komandovao vojskom, nikakvog građanskog rata u Jugoslaviji ne bi ni bilo, nego nažalost nisam.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Vi ste raspoređivali JNA od jula meseca 1991. godine.

SUDIJA MEJ: Moram da intervenišem. Želim da kažem sledeće. U vezi ova, u vezi sa ovim se bavimo već neko vreme. Svedok je objasnio zašto je došao do zaključka do kojeg je došao i to će da bude razmatrano u svetlu dokaza. Ja ne mislim da trebamo da trošimo više vremena u vezi sa ovom stvari.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, mislim da će vaša objašnjenja, gledajući sa trake vašeg razgovora sa istražiteljima i dame sa druge strane, objašnjenja koja su bila vezana za imenovanje generala Mrkšića za komandanta Srpske vojske Krajine, prilično plastično pokazati koliko je kontradiktornosti i koliko je suprotnih vaših ličnih izjava, a i mnoge druge stvari će pokazati pa bih želeo sad da se ta traka prikaže ...

SUDIJA MEJ: Ako želite da iznesete pred svedoka konkretnu stvar, onda to možete da učinite. Međutim, meni se to čini kao nešto šta bi trebalo da se iznese na privatnoj sednici. Ne možete iznositi ovakve tvrdnje, praviti ovakve generalizacije. Ako u vezi sa ovim hoćete nešto konkretno da pitate, idemo na privatnu sednicu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro ...

(privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost)

sekretar: Sad smo na privatnoj sednici.

SUDIJA MEJ: Šta želite da iznesete pred svedoka? Ovo do sada su bile generalizacije i nisu od neke koristi. Na privatnoj smo sednici

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ovde u glavnom ispitivanju ispričao jednu verziju navodnog sastanka kod mene u vezi sa traženjem novog komandanta Srpske vojske Krajine. Sada ćete da vidite njegovu prvu verziju, vrlo je kratka, pa ćete da vidite njegovu drugu verziju i kako se to događa, pa ću mu onda postaviti nekoliko pitanje. Ja molim da pustite traku, to je vaša traka sa intervjuja C-061 koji govori o mom sastanku na koji su došli, kako on kaže, predsednik vlade Mikelić, on kao ministar spoljnih poslova i ministar za informisanje. Niko od njih nije nadležan za vojna pitanja, a on tvrdi kako su došli kod mene da traže komandanta Srpske vojske Krajine i videćete kako to izgleda.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Možemo li, molim vas, da dobijemo datum ove trake kako bismo mogli da pronađemo transkript?

SUDIJA MEJ: U redu. Molim vas neka se sada prikaže relevantan odlomak.

(Video snimak)

Milan Babić: *Ne bih mogao imati konkretne tvrdnje u vezi stava..... Ali prosto je znači... Ja bih to slobodno interpretirao. Mikelić je išao da podnese referat Miloševiću, odnosno imao je spremljen govor i naravno iščitao mu je taj svoj dugački govor, neki referat, ne mogu da se setim sad tačno sve šta je... To uvijek naširoko opširno jako... I šta je baš konkretno bilo u tom njegovom referisanju. Ono šta sam ja zapamtio bila je sledeća scena. Milošević je znači u jednom trenutku znači rekao: "Sačekajte." I izašao je prema svojoj kancelariji, prema kancelariji gde mu je radni sto i zadržao se jedno vreme, kratko vreme čini mi se koji minut, ne mogu baš tačno... Uglavnom, izašao je i bio odsutan neko vreme. I vraćao se i rekao je otprilike: "Novi komandant", ili u tom smislu "će biti Mile Mrkšić". To su te reči sa tog sastanka.*

Istražitelj Hardin: *Da završimo bar sa samim sastankom. Šta je drugo bilo na sastanku?*

Milan Babić: *Ne sjećam se nešto posebno više ničega. Znam jedino kad smo izlazili da je, Hadžića koji je u tom trenutku bio, mislim da nije u drugim okolnostima, Goran Hadžić, znači mislim da je to bilo tom prilikom, ne znam koja je druga prilika, nije postojala neka druga prilika koju sam ja mogao videti, rekao je: "Predsjedniče, mogu li ostati malo nasamo sa vama?" I ne znam, mi smo izašli tamo u predvorje, on se zadržao neko kratko vreme i izašao je za nama posle. Znači, eto toliko se sjećam te scene i tog sastanka.*

Istražitelj Hardin: Da li je Milošević nešto rekao da je sa nekim razgovarao o izboru Mrkšića?

Milan Babić: To sam htio reći.

Istražitelj Hardin: Samo trenutak. Samo trenutak.

Milan Babić: Ja se nisam sjećao, ja se ne sjećam, vjerujte.

Istražitelj Hardin: A posle tog sastanka da li je Mile Mrkšić postao novi komandant?

Milan Babić: Da, skupština ga je potvrdila krajem maja mjeseca. Znači kakva je prethodna procedura bila ja sad ne mogu da se sjetim baš, ali on je posato komandant.

Istražitelj Hardin: Nastavite.

Tužilac Uerc-Reclaf: Da vas pitam, zašto ste vi bili prisutni na ovom sastanku? Vi niste bili angažovani po pitanjima vojske.

Milan Babić: Ministar spoljnih poslova ja sam bio. Mikelić je sastavio delegaciju i ...

Tužilac Uerc-Reclaf: Kad ste išli tamo da li ste vi imali neki vaš predlog koga biste želeli da imate za novog komandanta?

Milan Babić: Ne, ja lično, a ne sjećam se da je neko govorio o tome.

Tužilac Uerc-Reclaf: Kad vam je gospodin Milošević rekao da će Mile Mrkšić biti novi komandant, da li se neko suprotstavio ili ste to sa odobravanjem prihvatili? Da li je bilo neke reakcije?

Milan Babić: Ne sjećam se. Mislim... Verovatno ne, ne znam. Bilo je da, sad, nakon toga, ne na tom sastanku, ali nakon toga ja sam od Martića čuo, negdje mi je rekao, ne mogu da se sjetim kad i gde tačno, to je bilo posle tog sastanka, negde u decembru u društvu, ja sam negdje čuo to, sad ne mogu da se sjetim, da je Jovica Stanišić išao da razgovara sa Čeleketićem. Negde sam to čuo, ali ne mogu sada da... Ali ostalo mi je u sećanju da je nakon toga neko rekao, pre-nijeo... Mislim to mi je bilo nešto zanimljivo pa sam zapamtio, neki podatak. A gde sam čuo, pod kojim okolnostima, sad ne mogu da se sjetim.

Istražitelj Hardin: Kažite, kad ste išli na taj sastanak, da li je Mikelić dao neki predlog ko bi trebalo da bude komandant?

Milan Babić: Ne bih se mogao sjetiti.

Istražitelj Hardin: Ne sećate se da je o bilo kom imenu raspravljano?

Milan Babić: Ne. Mislim da se ni o jednom imenu nije raspravljalo.

Prevodilac: Možete li, molim vas, da zamolite svedoka da ponovi?

Istražitelj Hardin: Da. Molim vas ponovite.

Milan Babić: Da. Mislim da je mislio na Vrhovni savjet odbrane Jugoslavije. Da su se oni tamo dogovorili da Mrkšić bude komandant. Ali ja se toga ne sjećam.

Istražitelj Hardin: U redu.

Tužilac Uerc-Reclaf: Je l' Mrkšić iz Krajine?

Milan Babić: Pričalo se za njega da je poreklom sa Korduna. Da li je rođen ili su mu roditelji, ili mu je porijeklo neko sa Korduna, ja ne znam.

(Kraj video snimka)

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ne moramo dalje, nije bitno za ono što ja želim da ... Vi imate tu traku, pa možete da je ...

SUDIJA MEJ: Moramo da završimo sa temom.

(Video snimak)

Tužilac Uerc-Reclaf: On je bio pripadnik Jugoslovenske narodne armije?

Milan Babić: Pričalo se da je bio u Vojsci Jugoslavije. Sad ja ne znam kad se to pričalo o njemu, u to vrijeme ili kasnije, ja sad ne znam.

Tužilac Uerc-Reclaf: Zar vojska Krajine nije imala nijednog čovjeka koji bi mogao da zauzme taj položaj?

Milan Babić: Ne znam. Posebno o tim stvarima je mogao formalno valjda da raspravlja Vrhovni savjet odbrane Krajine. Da li su o tome diskutovali ili ne, ja ne znam. Ja nisam bio član tog organa.

Tužilac Uerc-Reclaf: A da li je ovaj general Čeleketić takođe bio pripadnik Jugoslovenske narodne armije?

(Kraj video snimka)

SUDIJA MEJ: Izgleda da se sad prelazi na drugu temu, pa ćemo da završiti sa ovim. Izvolite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Vratićemo se na ovu temu, ali ja mislim da pitanja koja ovom svedoku mogu da postavim u vezi sa ovim ne smeta ako su i na otvorenoj sednici, pošto se ne vidi, nema trake, može da se postavlja na otvorenoj sednici.

SUDIJA MEJ: Zavisí od toga da li možete da postavite pitanje bez pozivanja na snimak, budući da je video snimak prikazan na privatnoj sednici. Svako pozivanje na snimak ili na odgovore koje je svedok onde dao... Da se posavetujem na trenutak, molim vas.

(Pretrésno veće se savetuje)

SUDIJA MEJ: Pošto smo razmislili o tome, ništa nije tajno u činjenici da je postojao ovaj intervju, sve šta je tajno jeste identitet svedoka i zbog toga se traka prikazivala na privatnoj sednici. To je tako, gospođu Uerc-Reclaf (Uertz-Retzlaff), zar ne? Nema razloga zbog čega se na pitanja o sadržaju video snimka ne bi moglo da odgovori na otvorenoj sednici, naravno pod uslovom da se ne otkriva identitet svedoka.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Da, kao i činjenica da je ovo bio intervju sa osumnjičenom osobom, jer o tome se razgovaralo na privatnoj sednici.

SUDIJA MEJ: Da, može o tome da se govori kao o intervjuu sa Tužilaštvom. Dakle, gospodine Miloševiću, shvatili ste, nikakvih pozivanja na video snimak koji bi mogli da identifikuju svedoka. Na njega se može samo pozivati kao intervju, odnosno razgovor, a da o tome više ništa ne kažete. Ono šta ne smete da kažete jeste da je to bio razgovor sa osumnjičenom osobom. Otvorena sednica.

sekretar: Časni Sude, ponovo smo na otvorenoj sednici.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li je jasno sa trake, iz ovog intervjua, da delegacija, odnosno njena struktura uopšte nije bila u skladu sa navodnom temom na koju vi ukazujete?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Predsednik vlade bio je član Vrhovnog savjeta odbrane Krajine, i on je imao, što se nije vidjelo na ovoj traci, svoj prijedlog za komandanta Srpske vojske Republike Srpske Krajine. Pomenuo je Mile Novakovića, ali vrlo kratko.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: To vas sad ne pitam. Molim vas odgovorajte na moja pitanja. A doći ćemo i na taj deo trake da vidimo kakve su vaše kontradikcije u vezi sa ovim šta vi govorite. Da li ste zapazili, dakle da ste

sami govorili o jednom dugom izlaganju vašeg šefa delegacije koja je imala tu strukturu koju je imala, je l' tako? Dugom izlaganju.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da ne možete da se setite na šta se sve odnosilo, ali se odnosilo, pretpostavljate, na mnoga pitanja bitna za privredni, politički i javni život u Krajini, saradnju sa Srbijom i tako dalje, i tako dalje?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: U tom trenutku prioritetni razgovori vođeni su oko događaja u Zapadnoj Slavoniji, o hrvatskoj operaciji "Bljesak", egzodusu stanovništva, odbrani, problemima Srpske vojske Republike Srpske Krajine da se suprotstavi Hrvatskoj vojsci.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: To je u tom vremenu bio glavni predmet razgovora, svih.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Malopre kažete da se baš ničega ne sećate šta je bilo u tom, kako vi kažete, vrlo dugom izlaganju šefa vaše delegacije.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Kažem šta je bio prioritet razgovora u to vreme.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A to indirektno pretpostavljate da je to bio prioritet razgovora? Dobro.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Zato što je to bila, koliko mi je poznato, jedina tema, konkretna, na tom sastanku.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. A da li je jasno iz ovog intervjua da ste vi meni postavili pitanje da li znam nešto o novom komandantu Srpske vojske Krajine?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ne razumijem pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa pitali ste da li znam ko će da bude postavljen, jer to nije bila vaša nadležnost, to je bila nadležnost, pretpostavljam, predsednika republike, odnosno vašeg Vrhovnog saveta odbrane, vašeg predsednika republike. Je li tako?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Koliko ja znam o tom događaju, u svom izlaganju, predsjednik vlade je u pomenuo ime generala Mile Novakovića.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sačekajte, sada vas pitam o vašem intervjuu. Vi to do sada u ovom celom intervjuu niste rekli. Rekli ste da sam vam rekao da sačekate i da sam otišao u svoju kancelariju na telefon. Znači, otišao sam da pitam nekoga ko je trebalo da zna to.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja sam rekao šta je moje konkretno saznanje o tom događaju.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa to je vaše konkretno saznanje, da sam vam rekao "sačekajte" i otišao u svoju kancelariju da pitam da bih vas obavestio, pošto ste me pitali nešto šta nisam znao. Je li to jasno?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Jasno je sa tog sastanka bilo da ste odredili da general Mile Mrkšić bude novi komandant Srpske vojske Republike Srpske Krajine.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: E pa dobro, ako ste vi izvukli taj zaključak, to je vaša stvar, ali vaš intervju govori drugo. Ali 'ajmo sad na sledeće pitanje. Da li ste primetili u intervjuu da vas prvo dama preko puta pita da li ste vi imali neki predlog? Je li tako? Pa vi odgovarate da niste.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Nisam se svega sjetio ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dobro ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Tog detalja

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa posle toga ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: U tom trenutku ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Molim vas, ja govorim o ovome šta smo sad svi gledali. Pa vas posle toga istražitelj pita da li ste bar pre sastanka razgovarali o bilo kom predlogu, a vi takođe odgovarate da niste. Pa vas naknadno posle opet dama preko puta pita: "A zar vi niste u Krajini imali nekog ko bi mogao da bude kandidat?". A vi kažete i na to "niste". Je li tako?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Da... Ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I da ne znate. Znači, tri puta vas pitaju u toku intervjua da li ste imali kandidata, da li ste razgovarali o kandidatu, da li je pominjano bilo kakvo ime. Vi sva tri puta odgovarate da se ne sećate, da ne znate, da nije pominjano nikakvo ime, da ne znate da li ste imali nekog kandidata, i tako dalje.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Sjetio sam se naknadno o imenu.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Sačekajte, doći ćemo mi na deo trake gde ste se vi setili i pod kojim okolnostima ste se setili, to je druga stvar. A onda kažete da ste čuli od, da sad ne identifikujem, ne znam je li i to zabranjeno, da se identifikuje ovaj od koga je čuo, da je to bilo na Vrhovnom savetu odbrane Jugoslavije. Pa dobro, da je bilo tada na Vrhovnom savetu odbrane, sobzirom da sam ja član Vrhovnog saveta odbrane, da li je bilo onda za pretpostaviti da ja to znam, i da onda ne treba da vam kažem da sačekate, pa da idem na telefon, pa da kad se vratim kažem: "Evo to je to".

SUDIJA MEJ: To je svedok i rekao da se dogodilo. Vi objašnjenje možete da date kad za to dođe vreme, ako želite. Ali pomozite nam u vezi sledećeg, u tom delu intervjua se ne spominje Novaković. Vi ste i sami rekli da nije bilo kandidata. Ako želite da date objašnjenje zašto ste to rekli, izvolite recite nam. Gospodine Miloševiću, dozvolite svedoku da završi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Ja ću vam ...

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, neka se svedok na to osvrne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Pokazaću vam deo trake na kojoj se vidi kako se to i dogodilo. Prema tome, ja imam za vas taj odgovor iz njegovog izlaganja.

SUDIJA MEJ: Dobro, ali pustite ga da da svoje objašnjenje sada. Vi ste izneli tu tvrdnju pred njega i on ima pravo da odgovori na to, ako želi naravno. Možete li da nam date kratko objašnjenje, molim vas.

SVEDOK C-061: U tom trenutku kada sam pitan, nisam se sjetio svih detalja, imao sam vizuelno sjećanje samo tog glavnog događaja.

SUDIJA MEJ: Da, izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dakle, da li možemo da konstatujemo da ste u tom intervjuu tri puta pitani, dva puta od dame preko puta i jednom od istražitelja: "Jeste vi imali predlog? Da li se razgovaralo o nekom predlogu? Da li je moguće da u Krajini nije bilo odgovarajućeg rešenja nego ste morali da idete za njega u Beograd?" i tako dalje. Na sva ta pitanja ste odgovorili negativno: "Ne, ne i ne sećam se". Je li tako?

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Nisam bio u strukturi koja je o tome odlučivala.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, dobro.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: U toj fazi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I dalje niste bili ...

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: U toj fazi.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Čak ne znate ni da li je Mrkšić iz Krajine već kažete da je možda poreklom.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Rečeno mi je za njega da je rodom sa Korduna. Šta to znači, da li se rodio ili su mu se rodili roditelji, ja tačno ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa kad je neko rodom sa Korduna... Evo ja sam rodom iz Požarevca, pa to znači da sam se rodio u Požarevcu, a ne da mi se neko rodio u Požarevcu, nego da sam ja rodom iz Požarevca. A da li znate da je Mile Mrkšić rođen u Vrginmostu, odnosno u opštini Vrginmost, da je tamo završio osnovnu školu, da je i srednju završio takođe na toj teritoriji, da je tek napustio Republiku Hrvatsku kad se upisao Vojnu akademiju kao i svi koji se upisuju u Vojnu akademiju, jer jedina Vojna akademija je u Beogradu bila u Jugoslaviji u onoj u kojoj je Mrkšić živeo. Dakle, on ne samo da je rodom, nego je i živeo tamo sve dok nije otišao u visoku vojnu školu kao svoje profesionalno opredeljenje. Dakle, čovek iz Krajine.

SVEDOK C-061 – ODGOVOR: Ja za te detalje nisam znao.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro, to niste znali, ali znate ove druge detalje o kojima se ne sećate. Molim vas, sada ide drugi deo istog ovog razgovora od istog dana, samo vam skrećem pažnju, šta ćete videti na samom početku, da se sada druga priča priča. Pošto je napravljena pauza za ručak i pošto je svedok opomenut da nije dobro naučio lekciju, pa da sad treba da ispriča

jednu drugu priču. Sad ćemo da čujemo drugu priču, pošto ga je instruktor instruirao kako treba da ispriča, drugu priču. Molim pustite drugi insert.

SUDIJA MEJ: Mi ćemo na to da se vratim, vratićemo se na tvrdnje koje iznosite i tražite objašnjenje.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Ja hoću da uložim prigovor zbog ovakvog načina postupanja, zbog toga što je uopšte iznešena tvrdnja da su svedoku izdate instrukcije u smislu onoga šta mora da kaže.

prevodioci: Mikrofon za sudiju Meja.

SUDIJA MEJ: Izvinjavam se. Da vidimo traku. Privatna sednica. A svedok će se u dogledno vreme pozabaviti ovim tvrdnjama koje smo sada čuli.

(privatna sednica, odlukom Pretresnog veća otvorena za javnost)

sekretar: Sad smo na privatnoj sednici.

(Video snimak)

Istražitelj Hardin: Sada je približno 14.22 ...

(Kraj video snimka)

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Izvinjavam se za intervenciju. Molim vas, stanite. Ja sam vas zamolio da počnete ovaj drugi insert od 12.49, 12.49, a ne od 14.22. Ovde imate vreme u gornjem levom uglu, 12.49. Indikativno je upravo za moju tvrdnju. A vrlo malo vremena uzima, jer je u međuvremenu pauza za ručak. Ja razumem zašto tražim mnogo, to je samo minut pre ovoga šta je video, jer je bila pauza za ručak ...

SUDIJA MEJ: Da.

(Video snimak)

Istražitelj Hardin: Sada je 12.48 i imaćemo pauzu...

Istražitelj Hardin: Sada je približno 14.22, 19. februar 2002. godine. Imali smo pauzu za ručak. Gospodine Babiću, moram ponovo da vas podsetim na se tiče onih upozorenja i da vas pitam da li imate vi neka pitanja.

Milan Babić: Ne.

Istražitelj Hardin: Sad ćemo da pređemo na Zapadnu Slavoniju.

Advokat Miler: Dozvolite mi, molim vas, jednu kratku napomenu. Samo će da da jednu kratku napomenu.

Istražitelj Hardin: Prema rečima gospodina Milera (Peter Michael Muller), želeli biste nešto kratko da kažete.

Advokat Miler: Ali kratko, kratko, molim vas.

Milan Babić: U vezi malopredašnih razgovora o susretima mojim sa Miloševićem. Kad sam govorio o susretu u maju mjesecu 1995. godine kod Miloševića, podsetio sam se na jedno od vaših pitanja, jesu li ljudi iz Krajine imali prijedlog za novog komandanta Srpske vojske Krajine. Sjetio sam se sad i mogu reći, da, bio je prijedlog. Borisav Mikelić je od Miloševića tražio da se imenuje general Mile Novaković za novog komandanta. Milošević je dao neku negativnu primjedbu o njemu i prekinuo razgovor. Drugo što bih hteo da kažem, u ranijim intervjuima govorili smo o mojim sastancima sa Miloševićem u avgustu i septembru ...

(Kraj video snimka)

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro, to sad više nema veze sa ovim ...

SUDIJA MEJ: Zaustavićemo sada traku. Gospodine Miloševiću, imate minut ili dva. Ako vi tvrdite da su ovome svedoku na neki način izdate nekakve instrukcije, onda to morate jasno da naznačite. Vraćićemo se na otvorenu sednicu.

sekretar: Na otvorenoj smo sednici, časni Sude.

SUDIJA MEJ: Izvolite.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: U ovom intervjuu, da li mi vidimo da je posle izvesnog vremena napravljena pauza za ručak, da posle pauze za ručak istražitelj pitao sagovornika, dakle svedoka za Kroatija C-061, da li nešto ima još da on da. On kaže da nema. A onda vidimo da ga njegov pravozastupnik podseća da bi on nešto trebalo da kaže, da je on zaboravio šta treba da kaže, da ne pominjem ime njegovog zastupnika, pošto je ovo jedini svedok do sada kome sedi advokat dok daje, dok daje, ovaj ...

SUDIJA MEJ: Ne. Idite dalje. Pređite na stvar.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: A onda on daje iskaz da se setio. Znači u pauzi za ručak setio da na ono šta je tri puta odgovarao da nisu imali predlog, da ne zna i da se ne seća, da se sad odjednom setio kako, u stvari ...

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, mi smo upravo sve ovo videli. Zašto ne pređete na stvar? U čemu je poenta?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Poenta je u tome da su te dve izjave u potpunoj kontradikciji, gospodine Mej, da je on ovde ...

SUDIJA MEJ: Pitanje je kako je došlo do toga da svedok dao ovu drugu izjavu? To bi trebalo da bude pitanje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Do toga je, pretpostavljam i pitam ga, došlo tako što je u međuvremenu instruiran i opomenut da nije rekao ono šta je bilo predviđeno da kaže i da nije odgovorio na tri pitanja, dva od dame preko puta i jedno od istražitelja, kako je trebalo da odgovori, nego je odgovorio sa "ne", a trebalo je da se seti da odgovori sa "da" i da predloži ime koje se sad evo... Morao je da ga njegov pravozastupnik podseti da mora da to kaže posle pauze za ručak, pa se on ispravlja, jer se naglo njegovo pamćenje tako osvežilo da sad ima jednu potpuno drugu priču. Ja mislim gospodine Mej ...

SUDIJA MEJ: Neka svedok odgovori na pitanje. Dozvolite svedoku da odgovori na ovu vašu tvrdnju. Čuli ste šta se tvrdi gospodine svedoče. Odgovorite na pitanje.

SVEDOK C-061: Prvo, istražitelj je postavio pitanje imam li da dodam nešto u pogledu prava koja su mi čitana. U tom smislu. To je jedno. Drugo, odgovor da imam još da dodam na temu o kojoj se prethodno razgovaralo je bio tačan. Naime, na prvo pitanje na tu temu, ja sam se prvo setio vizuelne slike. Imam jako vizuelno pamćenje tog događaja i ispričao sam ono čega sam se setio u tom trenutku kao prioritetnu vizuelnu sliku. A kasnije sam razmišljao o tom događaju i prisjetio sam se još nekih detalja sa tog sastanka i onda sam to i dodao na nastavku razgovora. Nikakav nije bilo pritisak, nikakvo sugerisanje prema meni šta da kažem i o čemu da govorim, već jedino ono čega sam se ja stvarno sjetio.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Mislim da što se ove trake tiče, a ima takvih traka i intervjuja bezbroj, da će one moći da posluže kao dokaz za lažno svedočenje, ali ne samo ovog svedoka, već očigledno i ...

SUDIJA MEJ: Čuli ste odgovor. To je ono čega se on seća. Vreme je sada da završimo za danas. Gospođo Uerc-Reclaf, ukoliko to optuženi želi, trebalo bi da se nađe način da se srede ovi odlomci, odnosno da oni postanu dokazni predmeti pred Sudom. Ja mislim da ih već sada imamo. Gospodine Miloševiću, da li želite da imamo te izvode?

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA MEJ: Samo da pojasnimo. Je li to dokazni predmet 57. Dokazni predmet 57 je poseban dokazni predmet koji se odnosi na poseban datum. Možda bi za ovaj dokazni predmet trebalo da se da broj D 57(A).

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Svakako, gospodine Mej. Ali ja osim toga, zahtevam od vas da vi pokrenete postupak za utvrđivanje, pošto postoji osnovana sumnja da je reč o ...

SUDIJA MEJ: Ne. Ne, gospodine Miloševiću. Mi čujemo to šta ste rekli, ali ste i vi čuli šta je svedok rekao. On je dao svoje objašnjenje. Sada će to da bude naša stvar da utvrdimo da li objašnjenje drži vodu ili ne, ali u svakom slučaju ovo ne dovodi u pitanje proceduru ili tako nešto. Hvala vam mnogo. Sada imamo ovaj insert i to će da bude dokazni predmet D 57(A) pod pečatom.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, samo da dodam, ovo je samo prvi deo, jer smo drugi deo upravo sada čuli i njega ćemo da dostavimo sutra.

SUDIJA MEJ: Dobro. To će onda da bude priloženo uz dokazni predmet D 57(A), jer je reč o istom intervjuu. Mi ćemo, kao što sam rekao, sada da prekinemo sa zasedanjem. Pre nego što to učinimo, još samo jedna ili dve administrativne stvari. Gospodine Tapušковиću, ukoliko imate nekih pitanja, ne znam da li ih imate za ovog svedoka. Da li imate nekih pitanja za ovog svedoka?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Časne sudije, ja sam hteo sutra ujutro to pitanje da postavim i da vam na neki način skrenem pažnju da bih molio zaista ovog puta, ja ne znam koje to vreme može da bude, to ćete, naravno, vi odlučiti, ali čini mi se da u ovom slučaju ne bih trebalo da budem doveden u situaciju da iako se maksimalno trudim da izvršim što je moguće bolje i veštije tu selekciju onih ključnih stvari na koje bih vam ukazao, bar da budem pošteđen toga da moram da žurim. Ne znam koje bi to vreme moglo da bude, ali čini mi se da bi trebalo da mi se da bar jedna trećina jednoga dana, radnoga, jedna trećina jednoga radnoga dana.

SUDIJA MEJ: Znači, govorimo o oko jedan sat i 15 minuta, otprilike toliko. Je li to tačno? 75 minuta.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Ja bih se trudio da to završim zaista u tom vremenu ako je... Mislim da bi bio red, obzirom na značaj ovog svedočenja da pokušam da u tom vremenu... Eventualno neki minut više.

SUDIJA MEJ: To ćemo da razmotrimo kada za to dođe vreme. Gospođu Uerc-Reclaf, mislimo da Tužilaštvo treba da ima sledećeg svedoka spremnog za petak. Molimo vas da imate na umu, sobzirom na dužinu svedočenja ovog svedoka, da razmotrite koliko će trajati vaše dodatno ispitivanje i pokušajte da ga ograničite stvarno na minimum.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Razmisliću o tome, ali za sada ne mislim da bi trebalo da bude duže od pola sata, verovatno i manje.

SUDIJA MEJ: Da, tako nešto i mi imamo na umu. Prekidamo raspravu.